

JYLLIN KODIN AINOLAN OMAVALVONTASUUNNITELMA

päivitetty 29.1.2025

JYLLIN KODIN AINOLAN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	2
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	4
3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET.....	7
4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO.....	12
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	18
6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	31
7 ASUKASTURVALLISUUS.....	39
8 ASUKAS- JA POTILASTIETOJEN KIRJAAMINEN	48
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA.....	50
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA	51

päivitetty 29.1.2025

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Nimi Jyllin Kodit Oy   Y-tunnus 2454057-0

Hyvinvointialue Pirkanmaan Hyvinvointialue

Sijaintikunnan nimi Ikaalinen

Toimintayksikkö/palvelu

Nimi Ainon Koti (OID-koodi 1.2.246.10.24540570.10.0)

Katuosoite Jyllinkatu 3

Postinumero 39500

Postitoimipaikka Ikaalinen

Sijaintikunta yhteystietoineen Jyllinkatu 3, Ikaalinen

Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä

Ikäntyneiden mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden ympärivuorokautinen palveluasuminen 16 asiakaspaikkaa

Esihenkilö toimitusjohtaja Pirjo Berg

Puhelin 03 4590 4612 tai 050 5534 320

Sähköposti pirjo.berg@jyllinkodit.fi

päivitetty 29.1.2025

Yksityisten palveluntuottajan lupatiedot

Aluehallintoviraston luvan myöntämisaikajankohta (*yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt*) on 11.8.2014.

Palvelu, johon lupa on myönnetty:

LSSAVI/4096/04.01.00/2014 Asumispalvelut: ympärivuorokautinen palveluasuminen mielenterveyskuntoutujat yhdeksän asiakaspaikkaa ja päihdekuntoutujat seitsemän asiakaspaikkaa.

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat

Ostopalvelujen tuottajat

Kauneus- ja jalkahoitola Cacao, Pihlajalinna Hämeenkyrö (työterveys), parturi-kampaaja Reissunainen, parturi-kampaaja Marja-Liisa, Securitas-vartiointipalvelu, Lojer Oy, Ab Hur Oy, Vivago Oy, Pirkanmaan Jätehuolto Oy. Kiinteistöhuollosta ja piha-alueiden kunnossapidosta rakennusten omistaja Jalmari Jyllin Säätiö on tehnyt sopimuksen Kiinteistöhuolto V&H Oy:n kanssa. Äkillisten henkilöstövajeen aiheuttaman työvoiman turvaamiseksi Jyllin Kodit on tehnyt sopimukset mahdollisesta hoitajavuokrauksesta Hoiwa Oy:n kanssa.

Palvelukokonaisuudesta vastaava palveluntuottaja vastaa alihankintana tuotettujen palvelujen laadusta.

Laatu ja asiakasturvallisuus

Mahdolliset alihankkijat toteuttavat palveluitaan Jyllin Kodin toiminta-ajatuksen ja arvojen mukaisesti. Alihankkijoiden saama palaute käsitellään samalla tapaa kuin Jyllin Kodille tullut palaute. Mikäli mahdollista ja tarpeen Jyllin Kodin edustaja käy alihankkijoiden kanssa vähintään kerran vuodessa toiminnan arviointikeskustelun, jolla varmistetaan yhteisten periaatteiden ja asiakaslupausten toteutuminen.

päivitetty 29.1.2025

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Jyllin Kodit Oy:n alla toimiva Ainola ja sen Yhteisökoti Ainon Koti on yksityisiä sosiaalipalveluita tarjoava toimintayksikkö, joka noudattaa omavalvonnan osalta sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskevaa lakia 27 §.

Ainon Kodin tehtävänä on laatia omavalvontasuunnitelma sosiaalihuollon laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Omavalvontasuunnitelma pidetään julkisesti nähtävänä, sen toteutumista seurataan säännöllisesti ja toimintaa kehitetään asiakailta sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella. Omavalvontasuunnitelma laaditaan Ainon Kodin työryhmän kanssa yhteistyössä. Myös asukkaat ja omaiset voivat mahdollisuuksiensa mukaan osallistua omavalvonnan suunnitteluun.

Omavalvontasuunnitelman laadintaan osallistuvat henkilöt ja henkilöstön osallistaminen suunnitelman laatimiseen

Omavalvontasuunnitelman laadintaan osallistuvat Ainon Kodin henkilöstön ja vastuuhenkilön lisäksi myös muut Jyllin Kodilla toimivat vastuuhenkilöt: toimitusjohtaja, palvelupäällikkö, henkilöstöpäällikkö, ravitsemuspäällikkö, vastuusairaanhoitaja, puhtaanapidon vastuuhenkilö, sekä tiedottaja.

Omavalvontasuunnitelmaa käsitellään Ainon Kodin henkilöstön yhteisissä palavereissa. Yksittäinen työntekijä voi antaa suunnitelmaan kehitysehdotuksia, joko suullisesti tai kirjallisesti. Palaute annetaan esim. yksikön kokouksissa, intranetin Ruusut ja risut -palsalla, uusina ideoina tai Hilkan huomioina. Ajatuksia voi tuoda esille myös henkilöstökokouksissa tai kehityskeskusteluissa. Halutessaan ehdotuksen tai palautteen voi antaa myös nimettömänä. Ruusut ja risut-ilmoituskanava toimii Whistleblowing-kanavana.

Asukkaiden yhteisökokoukset toimivat asukkaiden vaikuttamisen kanavana. Yhteisökokouksessa asukkaat voivat tuovat esille omia ideoitaan omavalvontasuunnitelmaan, mikä

päivitetty 29.1.2025

osallistaa asukkaat suunnitteluun. Asukkaille ja omaisille järjestetään myös kerran vuodessa palautekysely, joka toimii palautteen keräämisen välineen. Vapaata palautetta otetaan vastaan arjessa koko ajan.

Omavalvonnan suunnittelun ja seurannan vastuuhenkilöt

Toiminnan kokonaisvastuu ja hyvinvointialueen sopimukset toimitusjohtaja, FM Pirjo Berg puh. 03 4590 4612, pirjo.berg@jyllinkodit.fi

Sosiaalipalveluiden vastuuhenkilö, yksikönvastaava Teija Salomaa, Geronomi AMK, opintojen painotus mielenterveys -ja päihdetyö, Green Care -Luonnosta hyvinvointipalveluja, vanhustyön erikoisammattitutkinto, lähihoitaja. Operatiivinen toiminta, yhteistyö asukkaiden ja läheisten kanssa, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmien toteuttaminen, hoitoprosessit, toiminnan suunnittelu ja kehittäminen 03-45904610, teija.salomaa@jyllinkodit.fi

Asumisjärjestelyt, palvelupäällikkö Leena Simonen, sosionomi, YAMK

Operatiivinen yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa, asukkaiden kodin valinta ja yhteistyö asukkaiden ja läheisten kanssa, laitteet ja tarvikkeet -kokonaisuus puh. 03 4590 4657, leena.simonen@jyllinkodit.fi

Henkilöstöhallinto, henkilöstöpäällikkö Johanna Hiiri, sairaanhoitaja AMK
puh. 03 4590 4323, johanna.hiiri@jyllinkodit.fi

Lääkehoito ja hygienia, sairaanhoitaja, sosiaalipalveluiden vastuuhenkilö Toivon Koti
Kirsi Siivari, sairaanhoitaja, FM
puh. 03 4590 4630, kirsi.siivari@jyllinkodit.fi

Ravitsemus, ravitsemuspäällikkö Marita Rajasalo
puh. 03 4590 4620, marita.rajasalo@jyllinkodit.fi

päivitetty 29.1.2025

Puhtaanapito, siivoustyönohjaaja Johanna Nousiainen
puh. 03 4590 4319, johanna.nousiainen@jyllinkodit.fi

Tiedottaja Outi Vuorihuhta
puh. 03 4590 4631. outi.vuorihuhta@jyllinkodit.fi

Laskutus, talousvastaava Päivi Puhakka
puh. 03 4590 4666, paivi.puhakka@jyllinkodit.fi

Työsuojeluvaltuutettu Anu Aaltonen, lähihoitaja
puh. 03 4590 4625, anu.aaltonen@jyllinkodit.fi

Varalla Kristiina Kaikkonen, lähihoitaja ja Helena Levinheimo, lähihoitaja

Luottamushenkilö Helena Levinheimo, lähihoitaja
helena.levinheimo@jyllinkodit.fi

Varalla luottamushenkilö Tiia Turenus, lähihoitaja

Raportointisuhteet määräytyvät esihenkilöiden mukaan.

Oma- valvontasuunnitelman seuranta - ajantasaisuus

Oma-
valvontasuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti 1-2 kertaa vuodessa ja aina kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Oma-
valvontasuunnitelman sisällön kehittäminen huomioidaan toimintasuunnitelmaa laaditta-
essa. Oma-
valvontasuunnitelman toteutumista valvotaan oma-
valvontaohjelman mukai-
sesti.

päivitetty 29.1.2025

Oma-ohjautumissuunnitelman julkisuus - Missä yksikön oma-ohjautumissuunnitelma on nähtävillä?

Ainon Kodin oma-ohjautumissuunnitelma on nähtävillä Yhteisökodilla ja Jyllin Kodin sisäisessä intrassa sekä kotisivuilla www.jyllinkodit.fi.

3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Ainon Kodin toiminta-ajatus

Ainon Kodin toiminta-ajatus perustuu Jalmari ja Lyyli Jyllin testamenttiin. Testamentin ohjenuorana on toimia vanhuuden hyväksi palvelulupauksella: ”Hyvä elämä ja arvokas kuolema”.

Ainon Koti tarjoaa ikääntyneille mielenterveys- ja päihdeasiakkaille suunnatut lakiin pohjautuvat sosiaalipalvelut Yhteisökodissa. Tarjottuja palveluita ovat asuminen, tutkimus, hoito, kuntoutus ja ravitsemus.

Toiminta Ainon Kodilla perustuu asiantuntijuuteen, tutkittuun tietoon ja hyväksi koettuun käytäntöön ikääntyneiden mielenterveys - ja päihdeasiakkaiden hyvästä hoidosta ja huolenpidosta.

Asiakasryhmän kohdalla on erityisen tärkeää ylläpitää toimintakykyä, ennaltaehkäistä sairaalaosastojaksoja ja mahdollistaa laadukas elämä ja kyetä arvioimaan oikea-aikaisesti asukkaan mahdollinen tarve siirtyä ikäihmisten palveluihin.

Jokaisella asukkaalla on omahoitaja, joka vastaa palvelun suunnittelusta ja toteutuksesta. Asukkaan omaisella ja/tai läheisellä on myös merkittävä rooli asukkaan palvelujen suunnittelussa. Läheisellä on asukkaan niin halutessa mahdollisuus osallistua palvelujen suunnitteluun ja toimia asukkaan äänenä.

Asuminen Ainon Kodilla on elinikäistä tai tilapäistä. Asuminen perustuu yhteisöhoiton malliin, jossa jokainen asukas voi nauttia yhteisöllisyydestä ja yksityisyydestä. Yhteisöllisyyden periaatteena on, että asukkaat osallistuvat kodin asioiden suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä yhdessä työskentelyyn henkilökunnan ohjauksella toimintakykynsä mukaisesti.

Yhteisöllisyyttä Yhteisökodissa tukee asukkaiden kanssa säännöllisesti järjestettävät yhteisökokoukset, jotka tarjoavat asukkaille mahdollisuuden osallistua tapahtumien suunnitteluun ja päätöksentekoon yhteisöä koskevista asioista. Yhteisökokous on tilaisuus, jossa asukas saa tietoa Ainon Kodin ja Jyllin Kodiin tapahtumista sekä muista ajankohtaisista tiedotettavista asioista.

Osallisuutta ja toiminnallisuutta Yhteisökodissa tuetaan mm. Kioski Herkku -toiminnalla. Kioski Herkku -toiminta on eräänlainen ohjauskeino, jolla tuetaan asukkaan sosiaalista toimintakykyä ja osallisuutta yhteisössä. Konkreettisesti Kioski Herkku -toiminta on, kioski toimintaa, myyjäistoimintaa, jota toteutetaan Yhteisökodissa asukkaiden ja hoitajien kanssa yhdessä.

Kuvio 1. Kioski Herkku -toiminta tarjoaa asukkaalle toiminnallisuutta ja osallisuutta

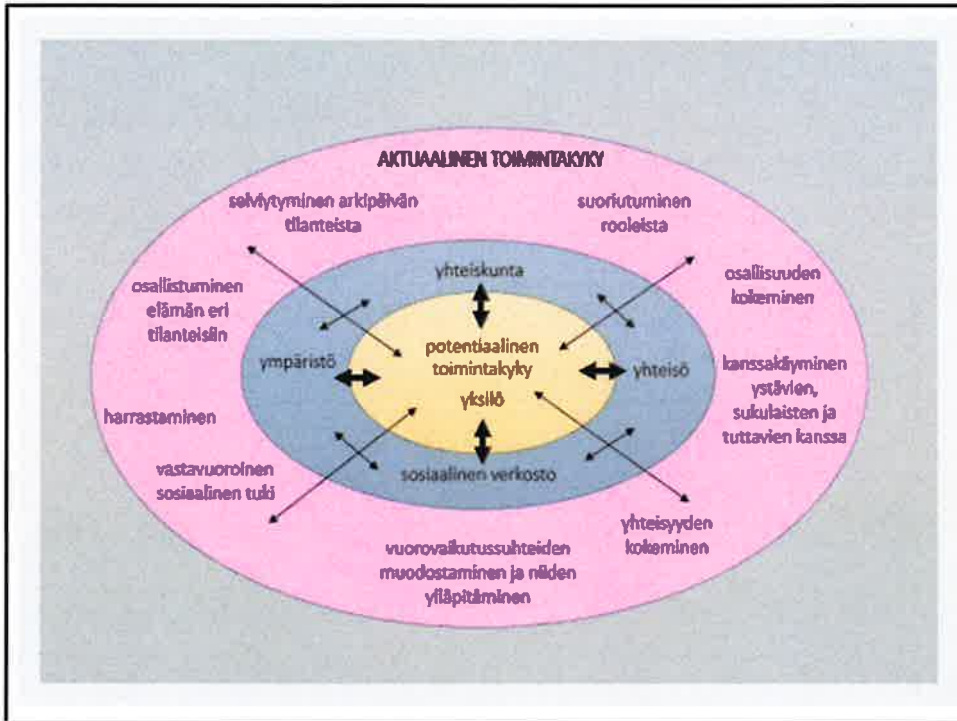

päivitetty 29.1.2025

Kioski Herkku-toiminnan myötä asukkaille syntyy arkeen monenlaisia osallisuuden elementtejä mm. myyjäistuotteiden tekeminen, erilaiset juhlat, teatteri/elokuva käynnit, luontoretket, kulttuuritapahtumat. Toiminnan myötä asukkaat pääsevät myös arjen toiminnan suunnittelijoista, toteuttajiksi mm. kuukausittaiset pitsailat, jäätelöherkkuiltamat, kodin sisustuspäivät, harrastetoiminta, oman pihan puutarha/sisustus -toiminta yms.

Jyllin Kodin ikäystävällinen toimintaympäristö laajennetaan Ainon Kodin asukkaiden toimintaympäristöä ja lisää asukkaiden osallisuuden mahdollisuuksia. Ainon Kodilla asukkaan sosiaalista (aktuaalista) toimintakykyä tuetaan asukkaan omassa elinpiirissään ja laajennetaan Jyllin Kodin ikäystävällisen toimintaympäristön piirillä asukkaan omien toimien ja tarpeiden mukaisesti.

Yhdessä toimintaympäristöt tarjoavat asukkaalle monenlaisia osallistumismahdollisuuksia ja tukevat laajasti asukkaan vuorovaikutussuhteita ja osallisuutta yhteisössä. Yhteisökodin asukkaat voivat osallistua omien mieltymystensä mukaan näiden molempien toimintaympäristöjen tarjoamiin palveluihin ja aktiviteetteihin.

Kuvio 2. Sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueet ja niiden keskinäinen vuorovaikutussuhde (Heikkinen, Jyrkämä & Rantanen 2016, 285)

Jyllin Kodilla toimii myös monipuolinen moniammatillinen yhteistyöverkosto, jossa tutkimuksen, hoidon, kuntoutuksen, talouden ja kiinteistöhuollon ammattilaiset ja asiantuntijat toimivat saumattomassa yhteistyössä Aion Kodin ammattihenkilökunnan kanssa tukien asukkaiden elämän eri tarpeita.

Toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet

Aion Kodin toimintaa ohjaavat lähimmäisvastuun perusarvot, jotka näkyvät toiminnassamme Jalmary ja Lyyli Jyllin testamentin ja asukkaiden meille uskoman palvelutehtävän arvostuksena sekä hyväksyvänä ja suvaitsevana ilmapiirinä ja aitona lähimmäisestä välittämisenä.

Arvostaminen pitää sisällään kunnioittavan vuorovaikutuksen, oman ja toisen työn arvostamisen sekä avoimuuden. Asukkaan elämää ja elämänhistoriaa kunnioitetaan.

päivitetty 29.1.2025

Välittäminen näkyy aitona toisen ihmisen myötäelämisenä, huomioimisena ja tukemisenä. Asukkaita ja asioita hoidetaan kokonaisvaltaisesti, yhteisiä toimintaperiaatteita noudattaen. Suvaitsevaisuus pitää sisällään hyväksyvän ilmapiirin, erilaisuuden hyväksymisen, tasa-arvon ja asukkaan itsemääräämisoikeuden kunnioittamisen. Arvot ja niiden pohjalta johdetut toimintaperiaatteet ulottuvat kaikkiin Ainon Kodin piirissä oleviin ja toimiviin henkilöihin.

Ainon Kodin asumispalveluita ohjaavia sosiaalipalveluihin liittyviä lakeja ovat laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011), laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), sosiaalihuoltolaki (1301/2014), sosiaalihuoltoasetus (607/1983), laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015), laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023. Terveystieteellisessä hoidossa toteutettavasta hoidosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/210). Kun asukas tarvitsee sekä sosiaali- että terveydenhuoltopalveluja sovelletaan sosiaalihuoltolain säännöksiä tuen tarpeita vastaavien sosiaalihuollon palvelujen antamisesta ja terveydenhuoltolain säännöksiä lääketieteellisen tarpeen mukaisen terveyden- ja sairaanhoidon antamisesta tuen tarvetta parhaiten vastaavaksi. Palvelua toteutettaessa sovelletaan Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja koskevaa kehittämissuosituksia (STM 2007:13). Mielenterveys- ja päihdetyötä koskeva lainsäädäntö uudistui 1.1.2023 lukien, STM:n ohjeet ja suositukset: Ohje mielenterveys- ja päihdelainsäädännön muutoksista.

päivitetty 29.1.2025

4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

RISKIENHALLINTA

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Riskejä tunnistetaan ja arvioidaan kokonaisvaltaisesti toiminnan eri näkökulmista. Ainon Kodin henkilökunta arvioi asukasturvallisuuden ja työsuojelun riskejä systemaattisesti. Työntekijät laativat vastuuhenkilöiden kanssa yhteistyössä uusia toimintaohjeita riskien poistamiseksi ja minimoiseksi.

Turvallisuus huomioidaan Yhteisökodissa siten, että ulko-ovet sekä kaapin ovet pidetään lukittuina ja havaitut riskitekijät on ennakoivasti eliminoitu. Henkilökunnalla on käytössä turvarannekkeet, puhelimet, turvakamerat ja vartijakutsu. Henkilökunta, joka toimii Ainon Kodilla, perehdytetään sekä Jyllin Kodin että Ainon Kotia koskeviin turvallisuusohjeisiin. Yhteisesti sovituille toimintatavoilla turvataan arjen toimintojen sujuvuus ja vastataan ennakoivasti tiedossa oleviin riskitekijöihin.

Asukasturvallisuuden kannalta yleisemmät riskit liittyvät lääkehoitoon esim. lääkkeen antoon liittyvät lääkepoikkeamat ja turvallisuuteen liittyvät laite ja -ympäristö tekijät sekä asukkaiden erityispiirteiden luomat haasteet. Riskejä työstetään omahoitajan ja/tai vastuuhenkilön johdolla tapauskohtaisesti ja yleisesti yksikön vastuupalavereissa sekä tarpeen mukaan johtoryhmässä. Työsuojeluun liittyvät riskit ja mahdolliset poikkeamat käsitellään myös yhteistoimintatyöryhmässä. Riskit kartoitetaan säännöllisesti muun muassa erilaisten kyselyiden avulla.

Poikkeustilanteet kuten esimerkiksi jatkuvaa valvontaa tarvitsevan asukkaan poistuminen talosta, asukkaan aggressiiviseen käyttäytymiseen liittyvät toimintaohjeet tai toiminta tulipalotilanteessa on kuvattu turvallisuussuunnitelmassa. Lisäksi turvallisuussuunnitelmassa ohjeistetaan riskialttiin, häiritsevän tai epäasiallisesti käyttäytyvän henkilön poistaminen Ainon Kodin ja/tai Jyllin Kodin toiminta-alueelta.

päivitetty 29.1.2025

Turvallisuussuunnitelmassa on myös poikkeavien tilanteiden ilmaannuttua ohje henkilökunnan kutsumisesta hälytystyöhön (hälytysrinki).

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi.

Asukkaiden asumispalveluiden osalta on laadittu riskienhallintaan liittyvä riskikartta, jonka avulla arvioidaan asukkaan asumiseen, hoitoon ja ympäristöön liittyvien riskien esiintymistä ja mahdollisten toimenpiteiden käynnistämistä. Osana riskienhallinnan toimeenpanoa toteutuneet haittatapahtumat kirjataan huomioina, jotka analysoidaan, raportoidaan ja korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Esihenkilön vastuulla on perehdyttää henkilökunta omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon mukaan lukien henkilökunnalle laissa asetettuun velvollisuuteen ilmoittaa asiakasturvallisuutta koskevista epäkohdista ja niiden uhista. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa jokapäiväistä arjen työtä palveluissa.

Riskienhallinnan työnjako

Toimitusjohtaja, työsuojelupäällikkö, yhdessä toimintojen ja Ainon Kodin vastuuhenkilön kanssa vastaavat siitä, että Ainon Kodin toimintaympäristö on turvallinen asukkaiden asumiseen ja työn tekemiseen. Jyllin Kodin vastuuhenkilöt ja Ainon Kodilla nimetyt perehdyttäjät perehdyttävät henkilökunnan/opiskelijat perehdytysuunnitelman mukaisesti Jyllin Kodin intrassa oleviin toimintaohjeisiin. Jokaisesta toiminnan muutoksesta tiedotetaan erikseen Hilka-tiedotteella koko henkilöstöä. Intranetissä asiasta voidaan tehdä myös uutinen. Uusia käytäntöjä käydään läpi myös yhteisissä palavereissa; yksikkökoukset (listoittain), yksiköiden vastuuhenkilöiden palavereissa, johtoryhmä (kerta/kk), tiedotustilaisuudet kuten toimitusjohtajan kahvit 2-4 kertaa/vuosi.

päivitetty 29.1.2025

Ainon Kodin osalta kokouskäytänteenä on palvelupäällikön, kotivastaavien ja tukipalveluiden vastuuhenkilöiden kanssa pidettävät palaverit kaksi kertaa kuukaudessa sekä yhden kerran kuussa pidettävät yksikköpalaverit vastuuhenkilön toimesta. Palavereissa käsitellään asukkaiden palveluun, toimintaan ja henkilöstöön liittyviä asioita. Toiminnasta syntyviä havaintoja, riskejä sekä palautteita käsitellään muutostarpeiden näkökulmasta ja yhdessä pohditaan tarvittavat korjaavat sekä ehkäisevät toimenpiteet. Päätökset toimenpiteistä löytyvät palavereiden muistioista.

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista:

Kokouskäytännöt (meo)

Turvallisuussuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma

Lääkehoitosuunnitelma

Valmius -ja jatkuvuussuunnitelma

Asumispalveluiden (asukkaiden) riskikartta

Työsuojelun (henkilöstön) riskikartta

Huomioiden kirjaaminen Hilikkaan (työohje)

Ilmoitus asukkaan epäasiallisesta kohtelusta tai sen uhasta (lomake)

Varhaisen välttämisen malli; Epäasiallisen kohtelun malli

Muistutusten käsittely (meo)

päivitetty 29.1.2025

Palvelutuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 29 § mukaan Jyllin Kodit palveluntuottajana ja Ainon Kodin henkilöstö on velvollinen ilmoittamaan asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat tai asiakasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat ja vahingot.

Jyllin Kodit palveluntuottajana ilmoittaa asiakasturvallisuutta vaarantaneet tapahtumat ja vahingot, joita ei ole huomannut tai tunnistanut omavalvonnallisin keinoin palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle.

Ainon Kodin henkilöstö ilmoittaa Ainon Kodin vastuuhenkilölle (yksikön vastaava), palvelupäällikölle ja toimitusjohtajalle tai muulle valvonnasta vastaavalle taholle havaitsemansa tai tietoonsa tulleen epäkohdan uhan asukkaan palvelun toteuttamisessa tai muussa lainvastaisuudessa. Ilmoituksen saatuaan Ainon Kodin vastuuhenkilö, palvelupäällikkö ja toimitusjohtaja ryhtyvät toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan tai muun lainvastaisuuden korjaamiseksi.

Henkilökunnan havaitseman asiakasturvallisuuteen liittyvän riskin, epäkohdan tai laatupoikkeaman esille tuominen

Jokainen Ainon Kodin työntekijä perehdytetään havainnoimaan riskejä ja mahdollisia uhkatilanteita. Mikäli Ainon Kodilla havaitaan vaara- tai häiritsevää tapahtuma tai niihin liittyvä mahdollinen riskien uhka, tehdään asiasta Hilikka-järjestelmään turvallisuushavainto ja siihen liittyvät korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet käynnistetään heti. Tämän lisäksi Jyllin Kodin intrassa/www-sivuilta on mahdollisuus lähettää nimetöntä palautetta, joka käsitellään Ainon Kodin kotikokouksessa, yksikköpalaverissa, johtoryhmässä, yhteisissä tiedotustilaisuuksissa mm.

Kun ilmoitus on tehty nimellä, se käsitellään yhdessä ilmoittajan, esihenkilön, kollegan tai sosiaaliasiavastaavan kanssa. Mikäli ko. käsittelyn tulos ei ilmoittajan mielestä ole

päivitetty 29.1.2025

riittävä, hän voi ottaa yhteyttä valvovaan viranomaiseen (Pirha/Aluehallintovirasto). Asiaan liittyvät työohjeet: Hilikka-ilmoitusten käsittely, intran ”Ruusut ja risut” ja epäasiallinen kohtelu. Vastuu riskienhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehittämisessä on Jyllin Kodilla.

Asiakkaan ja omaisen havaitseman epäkohdan, laatupoikkeaman ja riskin esille tuominen ja niiden käsittely

Asukkaat ja heidän läheisensä voivat antaa palautetta yhteisissä keskusteluissa ja järjestetyissä palvelusuunnitelmapalavereissa sekä www-sivujen palautelomakkeella. Palaute kirjataan asukkaan vuorokausiseurantaan Hilikkaan ja tarvittaessa asiasta tehdään turvallisuushavainto. Systemaattista palautetta kerätään asukkaan läheiseltä kyselyn muodossa kerran vuodessa. Kyselyn tulokset esitellään vuosittain tiedotteissa, läheisten päivässä tai muissa yhteisissä tilaisuuksissa. Asukaspalautteet ja läheisille suunnatut kyselyt käydään läpi vastuuhenkilöiden yhteisissä palavereissa ja tarvittaessa tehdään kehittämistoimenpiteitä esiin tulleista asioista. Kehitystoimenpiteiden vaikutukset arvioidaan säännöllisesti.

Mikäli asukas tai hänen läheisensä haluaa tehdä muistutuksen, otetaan yhteys palvelupäällikköön, joka opastaa Jyllin Kodin menettelyä. Muistutusmenettely on ohjeistettu s. 28 tässä omavalvontasuunnitelmassa. Mahdolliset muistutukset käsitellään kuten muukin palaute. Muistutukseen vastataan aina kirjallisesti viiveettä, vähintään kuukauden sisällä. Vastauksessa Jyllin Kodit kertoo, miten asia on selvitetty ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty asian tiimoilta. Tarpeen mukaan vastaus käsitellään myös yhteisessä palaverissa.

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot löytyvät Yhteisökodin infotaululta ja tästä omavalvontasuunnitelmasta.

päivitetty 29.1.2025

Vaara- ja haittatapahtumista tulee sähköisesti tieto johdolle, joka määrittelee jatkotoimenpiteet asioiden käsittelyyn ja huolehtii yhteydenpidon asiakkaisiin ja raportoinnin tarpeen mukaan viranomaisille ja yrityksen hallitukselle. Tietoja tapahtumista ja korjaavista toimenpiteistä käytetään Jyllin Kodin mukaan lukien Ainon Kodin toiminnan kehittämiseen.

Korjaavat toimenpiteet

Riskienhallinnan prosessissa sovitaan todettujen haittatapahtumien ja epäkohtien korjaamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Muutosta vaativien laatupoikkeamien juurisyyt selvitetään ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet muutoksen aikaansaamiseksi. Korjaavista toimenpiteistä tehdään kirjaukset.

Korjaavien toimenpiteiden seuranta ja kirjaaminen:

Korjaavat toimenpiteet kirjataan kulloisenkin tapauksen mukaan asiakkaan tietojärjestelmään (Hilka-järjestelmä, Life Careen tai OMNI360), palaverimuistioon, kokousmuistioon tms. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan ja niiden vaikutuksista kirjaukset voidaan tehdä asiakkaan omaan dokumentaatioon, muistioihin tai viranomaisraportteihin.

Muutoksista ja korjaavista toimenpiteistä tiedottaminen

Ainon Kodin vastuhenkilö tiedottaa mahdollisista muutoksista kaikkia asianosaisia. Sisäisinä tiedotuskanavina toimivat pääsääntöisesti Hilka-järjestelmä tai intranetin uutiset. Johdon vastuulla on raportointi asiakkaille tai viranomaiselle. Kirjalliseen palautteeseen vastataan aina kirjallisesti. Jyllin Kodilla on tiedottaja, joka antaa ammattitaitoista apua sekä ulkoisessa että sisäisessä tiedottamisessa.

Asiaan liittyvää kirjallisuutta

[Asiakas- ja potilasturvallisuus-strategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026:](#)

päivitetty 29.1.2025

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma

Asukkaan hoidon ja huolenpidon perustana ovat asukkaan hyvinvointialueen viranomais-ten kanssa tehty palvelusopimus ja asukkaan palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma, jotka määrittelevät asukkaalle annettavan palvelun sisällön ja asukkaan yksilölliset tavoitteet. Tavoitteista ja niiden toteutumiseen käytetyistä menetelmistä keskustellaan ja sovitaan asukkaan kanssa yhdessä.

Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma laaditaan kuukauden kuluessa asumispalvelujen al- kamisesta ja tarkistetaan puolivuositain ja/tai aina asukkaan palvelutarpeen muuttu- essa. Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman tavoite on edistää asukkaan fyysistä, psyyk- kistä, sosiaalista ja henkistä hyvinvointia. Ainin Kodilla omahoitaja ja/tai hänen vara- henkilönsä vastaavat asukkaan palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman laadinnasta yhdessä asukkaan ja hänen läheisensä sekä moniammatillisen tiimin kanssa.

Jyllin Kodin palvelupäällikkö ja Ainin Kodin yksikön vastaava seuraavat ja valvovat syste- maattisesti omavalvonnan keinoin palvelu - ja kuntoutumissuunnitelmien määrällistä ja laadullista toteutumista.

Toimintakyvyn mittarit asukkaan palvelun- ja hoidon arvioinnissa

Asukkaan palvelu - ja kuntoutumissuunnitelmien laadinnassa hyödynnetään ikääntyneille sopivia toimintakyvyn mittareita. Mittareiden käytöllä varmistetaan asukkaiden toimin- takyvyn ja palvelutarpeen yhdenmukainen ja monipuolinen arviointi.

Ainin Kodilla käytössä olevat toimintakyvyn mittarit ovat RAI-järjestelmän (Resident As- sessment Instrument) mittarit: interRAI-LTCF ja interRai-MH: Täydennysosion, Mini-Men- tal State Examination -testi (MMSE) ja ravitsemustilan mittari (MNA).

RAI-arviointivälineistön interRAI-LTCF avulla kerätään tietoa asukkaan arkisuoriutumi- sesta, kognitiivisesta toimintakyvystä, psyykkisistä oireista, sosiaalisesta osallisuudesta,

päivitetty 29.1.2025

kuntoutumisen voimavaroista sekä lähipiiriltä saamastaan tuesta. RAI-arviointivälineistön interRai-MH täydennysosion kysymysten avulla kerätään tarkempaa tietoa asukkaan mielen terveyteen liittyvistä kysymyksistä. MMSE on lyhyt muistin ja tiedonkäsittelyn arviointiin tarkoitettu testi, joka soveltuu edenneen muistisairauden seulontaan ja seurantaan. MNA ravitsemustilan mittarin avulla saadaan tietoa asukkaan hyvästä ravitsemustilasta tai mahdollisesta virheravitsemuksesta tai sen riskistä.

Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman laadinta yhteistyössä asukkaan ja hänen läheisensä kanssa

Asukas ja/tai hänen läheisensä osallistuvat palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmapalaveriin, jossa käsitellään sopimukselliset asiat sekä moniammatillisen tiimin tekemät terveydentilan ja toimintakyvyn arvioinnit. Palaverissa asetetaan hoidon tavoitteet ja mietitään keinoja tavoitteiden toteuttamiselle yhdessä asukkaan, palvelun tilaajan, palveluntuottajan ja asukkaan läheisten kanssa. Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmapalaverissa sovitut asiat kirjataan suunnitelmaan.

Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman keskiössä on asukas ja sovitut asiat ovat sellaisia, että ne tukevat asukkaan kokonaisvaltaista hyvinvointia fyysistä - ja psyykkistä ja ohjaavat asukasta elämän hallintaan ja vahvistavat asukkaan yksilöllistä identiteettiä sekä auttavat asukasta tunnistamaan yksilöllisiä vahvuuksiaan ja voimavarojaan.

Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma sisältää tavoitteiden ja keinojen lisäksi kirjauksen omahoitajakeskusteluajasta, joka Ainon Kodilla on noin 1 h / vko. Keskusteluajan tavoite on tukea asiakkaan psyykkistä hyvinvointia ja rakentaa luottamuksellista yhteistyösuhdetta asukkaan ja työntekijän välille.

Omahoitaja tai hänen sijaisensa käy vähintään puolivuositain päivitetyn palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman läpi asukkaan ja läheisen kanssa tai useammin asukkaan terveydentilan tai toimintakyvyn muutosten tai muusta syystä johtuvan palvelutarpeen

päivitetty 29.1.2025

muutoksen vuoksi. Arvioinnin yhteydessä palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma päivitetään ajantasaiseksi ja tehdään suunnitelmaan tarvittavat muutokset.

Väliarvio, asukkaan ajankohtaisen tilan raportointi

Asukkaan väliarvio tehdään kuukausittain. Arviossa peilataan asukkaan ajankohtaista tilannetta. Tavoitteena on tukea asukkaan asumispalvelua Yhteisökodissa ja arvioida kuntoutumista. Asukas on aktiivinen osallinen arviointiin.

Väliarvioon kirjattavat asiat:

- Asukkaan fyysisen ja psyykkisen voinnin ajankohtainen tilanne
- Asukkaan palvelusuunnitelmaan / kuntoutumissuunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja se, mitä tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty (raportointijaksolla)
- Asukkaan kanssa toteutunut yksilöllinen työskentely 1 h/vko
- Asukasta koskevat puhelut / muut kontaktit/ vastaanotto- tai ensiapukäynnit/osastopäivät sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa (määrät, kerrat, raportointijaksolla)
- Asukasta koskevat uhka-/vaara-/läheltä piti-tilanteet
- Onnistumiset sekä haasteet raportointijaksolla (sekä asiakkaan että henkilöstön näkökulma)
- Asukkaan yöaikaisen tuen käyttö: Miten yöt sujuvat?
- Millä tavoin ja minkälaiseen toimintaan asukas on osallistunut kuukauden aikana? Kuinka monta kertaa?
- Muut huomioitavat seikat ajanjakson ajalta

Palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma ohjaavana työkaluna henkilöstön työssä

Asukkaan palvelu - ja kuntoutumissuunnitelmaprosessissa on kuvattu ja siihen liittyvät työohjeet laadittu. Jokainen omahoitajana toimiva työntekijä perehdytetään palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmaan laadintaan ja siihen liittyviin työohjeisiin. Asukkaan suunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista seurataan päivittäiskirjauksilla sekä

päivitetty 29.1.2025

puolivuosittaisella suunnitelman arvioinnilla. Omahoitaja käy läpi asukkaan palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman sisällön yhteisökotien hoitajien kanssa päivittäisraporttien yhteydessä. Lisäksi jokaisella yhteisökodin hoitajalla on velvollisuus lukea asukkaan päivitetty palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma asiakashallintajärjestelmästä. Omahoitaja ja/tai hänen varahenkilönsä huolehtii, että asukkaan palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma on ajantasainen ja valvoo, että asukkaan hoito toteutuu suunnitelman mukaisesti.

Asukkaan kohtelu

Ainon Kodin asukkaat asuvat omissa kodeissaan määritellen, miten he haluavat palvelunsa toteutuvan. Henkilökunnan toimiessa asukkaan kodissa, tulee heidän kunnioittaa asukkaan tapaa toimia ja elää. Jokaista asukasta kohdellaan arvokkaasti huomioiden asukkaan yksilöllinen ja toiveiden mukainen hoito. Ainon Kodilla huolehditaan, että jokapäiväisissä toiminnoissa asiakkaan perustarpeet täytetään. Asukkaan hoidossa ja kohtelussa noudatetaan ihmisarvoisen asiakkuuden eettisiä periaatteita: itsemääräämisoikeus, voimavaralähtöisyys, oikeudenmukaisuus, osallisuus, yksilöllisyys ja turvallisuus. Itsemääräämisoikeus on Ainon Kodilla osa jokapäiväistä elämää. Asukkaat ovat mukana heitä koskevissa päätöksissä, tulevat kuulluksi ja voivat vaikuttaa itse itseään koskeviin päätöksiin ja saavat suunnitella arkensa oman näköisekseen.

Voimavaralähtöisyys Ainon Kodilla on asukkaan fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn tukemista. Asukasta motivoidaan kehittämään ja käyttämään jäljellä olevaa toimintakykyä. Asukasta kannustetaan omatoimisuuteen ja itsenäiseen päätöksentekoon sekä tuetaan häntä löytämään omia mielenkiinnon kohteita, ja iloa elämään.

Oikeudenmukaisuus Ainon Kodilla on asukkaiden tasa-arvoista kohtelua. Jokainen asukas on yksilö, ja asukkaan hoitoa ohjaavat asukkaan yksilölliset tarpeet. Yhteisökodissa mahdollistetaan suunnitelmallisesti asukkaan äänen kuuluminen, mielipiteen ilmaisu ja vaikuttamis- mahdollisuus toimintaan.

Osallisuus Ainon Kodilla on sitä, että asukkaalla on päätösvalta oman elämään, on omaa rahaa, saa käydä kaupassa, saa ostaa haluamiaan tuotteita, saa osallistua tarjolla oleviin

päivitetty 29.1.2025

aktiviteetteihin, halutessaan voi vaikuttaa yhteiskunnallisesti esim. osallisuus vaaleissa, mahdollisuus tehdä samoja asioita, kun muiden kansalaisten.

Yksilöllisyys Ainon Kodilla on sitä, että jokaista kohdellaan yksilönä. Asukas kohdataan ja tunnetaan yksilönä, yksilölliset tarpeet tunnistetaan ja asukkaan oma mielipide kuullaan ja sen mukaan toimitaan. Toiminnan lähtökohtana on se, että asukas voi elää Yhteisökodissa yksilöllistä, yhteisöllistä elämää.

Ainon Kodilla asukkaiden turvallisuuden tunnetta tukevat yhdessä sovitut toimintatavat ja vuorovaikutuksellinen hoitokulttuuri. Toimintaympäristön rakenne itsessään luo turvalliset puitteet toiminnalle ja huomio asukkaiden yksilölliset turvallisuus tarpeet. Asukkaat kertovat, että tutut hoitajat, oma tila, oma huone ja tieto henkilökunnan jatkuvasta läsnäolosta lisäävät asukkaiden turvallisuuden tunnetta.

Miten itsemääräämisoikeus, voimavaralähtöisyys, oikeudenmukaisuus, osallisuus, yksilöllisyys ja turvallisuus, näkyvät Yhteisökodin jokapäiväisessä elämässä?

	<p>Yksilöllisyys Yhteisökodissa on osa jokapäiväistä elämää. Asukkaita kohdellaan yksilöinä. Asukkaat tunnetaan. Asukkaiden yksilölliset tarpeet huomioidaan hoidossa.</p>
	<p>Itsemääräämisoikeus Yhteisökodissa on osa jokapäiväistä elämää. Asukkaat ovat mukana heitä koskevissa päätöksissä, tulevat kuulluiksi / voivat vaikuttaa itseään koskeviin päätöksiin / saavat suunnitella arkea oman näköiskseen / voivat vaikuttaa: äänestää, päättää asioista yksilöinä ja yhteisönä / voivat tehdä valintoja ja päätöksiä omassa elämässään</p>
	<p>Osallisuus Yhteisökodissa on osa jokapäiväistä elämää. Asukkaat saavat päättää oman elämän asioista, saavat käydä kaupass ja ostaa haluamiaan tuotteita, saa osallistua kodin ja talon aktiviteetteihin oman halunsa mukaan, oman elämän hallintaan tuetaan ja sitä vahvistetaan, oma käyttöraha, saa vaikuttaa yhteiskunnallisesti mm. äänestys / osallisuus vaaleissa, Mahdollisuus tehdä samoja asioita kuin muutkin kansalaiset, saa vaikuttaa, jos haluaa.</p>
	<p>Oikeudenmukaisuus Yhteisökodissa on osa jokapäiväistä elämää, asukkaita kohdellaan yhdenvertaisesti / jokaisella on oikeus mielipiteen ilmaisuun / jokaisella on oikeus vaikuttaa kodin toimintaan / jokaisella on koskematon ihmisuus / jokainen on yhtä arvokas, alulaatuinen yksilö</p>
	<p>Voimavaralähtöisyys Yhteisökodissa on osa jokapäiväistä elämää, arjen askareita tehdään yhdessä mutta ei puolesta. Asukkaan voimavaroja ja itsepystyvyyttä vahvistetaan / kannustetaan omaoimisuutta ja itsenäistä päätöksentekykyä / etsitään ja tuetaan asukasta löytämään omia mielenkiinnon kohteita joiden myötä asukkaan elämään syntyy hyvän elämän elementtejä</p>
	<p>Turvallisuus Yhteisökodissa on osa jokapäiväistä elämää. Yhteiset pelisäännöt tuovat turvaa, sopimukset luovat turvaa, tutut hoitajat, oma tila, oma huone jossa saa olla rauhassa, henkilökunnan jatkuva läsnäolo, ympäristö on rakennettu turvallisiksi kodin asukkaiden yksilölliset tarpeet huomioiden.</p>

Kuvio 3. Asukkaan hoidossa ja kohtelussa noudatetaan ihmisarvoisen asiakkuuden eettisiä periaatteita: itsemääräämisoikeus, voimavaralähtöisyys, oikeudenmukaisuus, osallisuus, yksilöllisyys ja turvallisuus

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Ainon Kodilla työskennellään asukkaan itsemääräämisoikeutta vahvistavasti, ennaltaehkäisevästi ja kehitetään erilaisia tapoja vahvistaa asukkaan itsemääräämisoikeutta. Hoidon perustana on yhteisymmärrys, keskustelu ja asukkaan oman päätöksenteon vahvistaminen. Joskus joudutaan kuitenkin tilanteisiin, joissa asukkaan tai muiden asukkaiden tai henkilökunnan tai jonkun muun henkilön terveyttä tai turvallisuutta on suojattava

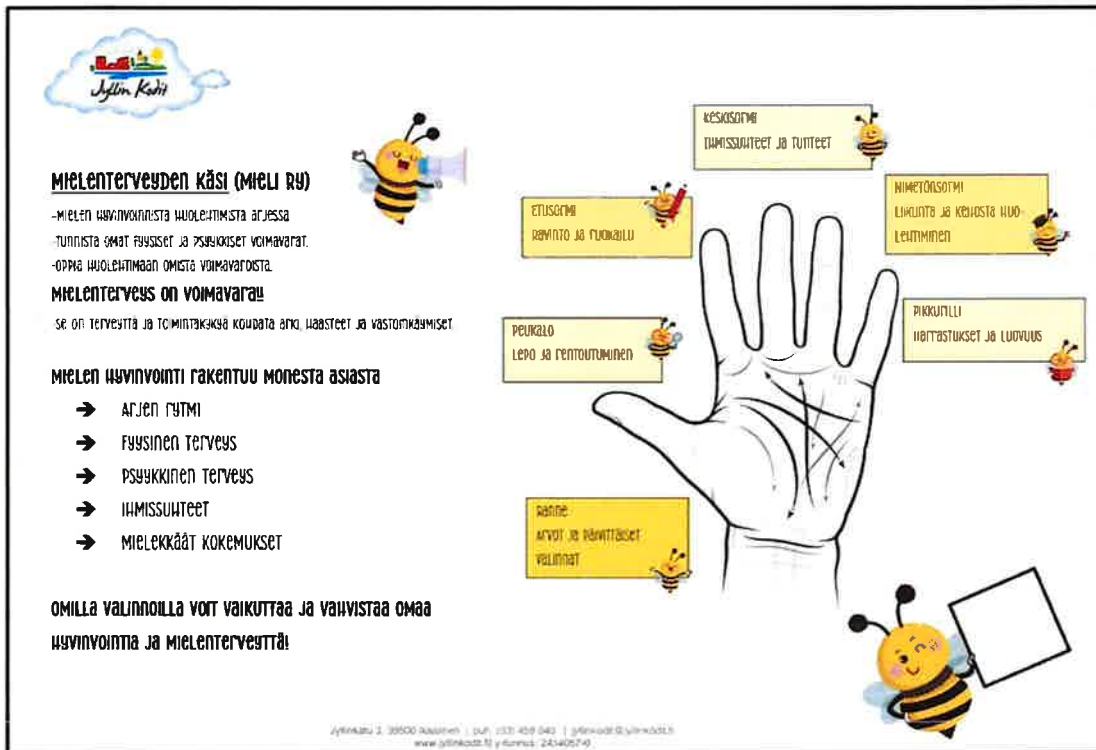

päivitetty 29.1.2025

asiakkaan itsemääräämisoikeutta rajoittamalla. Näissä tilanteissa toimitaan turvallisuus-suunnitelman ohjeen mukaisesti. Selviytymistä arjen haastavissa tilanteissa Yhteisökodissa ohjaavat yhteisesti sovitut menettelytavat ja käytänteet, jotka auttavat erottamaan rajoittamisen ja normaalin hoitotoiminnan toisistaan.

Asukkaan itsemääräämisoikeutta Yhteisökodissa vahvistetaan muun muassa siten, että asukas saa itse päättää omasta vuorokausirytmistään, sosiaalisesta kansakäymisestä (vieraiden kutsuminen, kylässä käyminen, oman puhelimen käyttö), ravitsemuksestaan, harrastuksistaan ja osallistumisestaan tapahtumiin, oman huoneen sisustuksesta, asioinneistaan yms. asukkaan omaan elämään vaikuttavista asioista.

Ainon Kodilla on käytössä asukkaan itsemääräämisoikeutta vahvistava työkalu - "Minulla on oikeus olla oma itseni". Asukkaiden itsemääräämisoikeuden vahvistamisen sekä voimavarojen tunnistamisen työkalu on laadittu henkilöstön vanhustyön erikoisammattitutkinnon tutkinnon osan kehitystyönä. Työkalun avulla asukas voi omilla valinnoillaan vaikuttaa ja vahvistaa omaa hyvinvointia ja mielenterveyttä. Työkalua on työväline, jonka avulla tunnistetaan asukkaan yksilöllisiä itsemääräämisoikeuden elementtejä, joilla asukkaan itsemääräämisoikeutta voidaan vahvistamaan. Työkalun tavoite on nostaa asukkaan toiveet ja näkemykset, hoitotyön ytimeen.

Kuvio 4. Itsemääräämisoikeuden vahvistamisen työkalu - minulla on oikeus olla oma itseni.

Ainon Kodissa asukkaat asuvat yhteisössä, jossa asukkaiden tulee yhteisissä tiloissa ollessaan huomioida myös asukastoverit. Yhteisökodissa on käytössä Ainon Kodin pelisäännöt, jotka on tehty asukkaiden kanssa yhdessä Yhteisökokouksessa. Pelisäännöt käydään kuukausittain läpi yhteisökokouksessa ja niistä keskustellaan. Pelisääntöjä muutetaan tarpeen mukaan, yhdessä päätetyn mukaisesti.

päivitetty 29.1.2025

AINON KODIN PELISÄÄNNÖT

turvaa ja tasapainoa

1. Asukkaiden ja hoitajien koskemattomuutta **kunnioitetaan**, keuhkiaan ei lyödä, tönitä tai muutoinkaan käydä käsiksi. **Tavoite on olla väkivaltaton koti asukkaille ja työntekijöille!**
2. Puhutaan toisille kauniisti – ei haistatella, ei kiroilla, ei puututa toisten tekemisiin tai tekemättä jättämisiin.
3. Jokaisella asukkaalla on oma huone ja omat tavarat. **Kunnioitetaan yksityisyyttä**, ei mennä toisen huoneeseen ilman lupaa. Hoitajat koputtavat asukkaan huoneeseen tullessa.
4. Kodilla on mahdollisuus tupakointiin. **Tupakointi tapahtuu sisäpihalla, hoitajan avustamana, asukkaan yksilöllisen tupakointisuunnitelman mukaisesti.**
5. Kodilla on hiljaisuus klo 22:00–07:00. Tarkoittaa sitä, että yhteisissä tiloissa voi oleilla, TV ja/tai musiikkia voi kuunnella mutta **koväänistä oleilua tulee välttää**. Tavoitteena on, nukkujat saavat nukkua.
6. Yhteisten pelisääntöjen tavoite on **turvata kodilla turvallisuus, hyvinvointi ja viihtyvyys.**
7. Pelisäännöt on sovittu asukkaiden yhteisökokouksessa. **Jokaisella asukkaalla on mahdollisuus ilmaista oma mielipide asioista. Pelisääntöjä päivitetään yhteisökokouksessa päätetyn mukaan.**

Jyväskylä 3, 39500 Raasimäki | p. 03-485-046 | jylaskodit@jyväskylänkoti.fi
www.jyväskylänkoti.fi | y-tunnus: 2454267-0

Kuvio 5. Aion Kodin pelisäännöt, ohjauksellinen työkalu

Pelisäännöissä kuuluu asukkaiden ääni. Asukkaat ovat kertoneet, että kokevat pelisäännöt hyväksi, eivät pahaksi. Pelisäännöt toimivat toimintaympäristössä sanallisena ohjauksena, hoidollisena muistuttajana ja yhteisen viihtyvyyden ja käyttäytymisen hoidollisena työvälineenä. Pelisääntöjen noudattamatta jättämisestä ei tule seuraamuksia, rangaistuksia.

päivitetty 29.1.2025

Asukkaan kanssa yhteistyössä suunnitellaan hänen yksilölliseen palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmaansa kirjattavat asiat, joita asukas pitää itselleen tärkeänä. Asukas tekee päivittäin valintoja mm. pukeutumiseen, ravintoon, nukkumiseen / valveillaoloon ja toimintaan osallistumisen suhteen. Asukkailla on käytössään omat vaatteet ja hygieniavälineet. Asukas voi halutessaan sisustaa oman huoneensa omilla tavaroillaan.

Asukkaan arvoesineet ovat hänen käytössään hänen niin halutessa. Asukkaan käyttörahat säilytetään lukollisessa kaapissa tai asukkaan halutessa hän voi säilyttää käyttörahoja itsellään. Näissä tilanteissa käydään yhdessä keskustelu rahojen turvallisesta säilytysmahdollisuudesta sekä siitä, että Aionin Koti ei tällöin voi vastata asukkaan rahoista. Jokaisella asukkaalla on omista käyttörahoista kirjanpito.

Aionin Kodilla pidetään kuukausittain yhteisökokouksia, joissa asukkaat suunnittelevat yhteisökodin toimintaa, voivat ilmaista mielipiteen erilaisista asioista (palvelu, ruoka, mitä tehdään ja mihin mennään yms.), lisäksi kokouksissa tiedotetaan tulevista tapahtumista ja keskustellaan ajankohtaisista asioista. Yhteisökokouksista laaditaan muistio. Asukkaiden esiin nostamat asiat ja toiveet toiminnalle käsitellään Aionin Kodin kotikokouksessa ja laaditaan suunnitelma niiden toteuttamiselle.

Hoidollisia rajoitteita Yhteisökodilla voi olla käytössä. Tarkkarajaisista hoidollisista rajoitteista sovitaan yhdessä asukkaan kanssa ja ne kirjataan asukkaan palvelu - ja kuntoutussuunnitelmaan. Asukkaalla on aina mahdollisuus purkaa hoidollinen rajoite halutessaan. Hoidolliset rajoitustoimenpiteet voivat olla välttämättömiä hoito - ja kuntoutumissuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Sairaudesta voi estää asukasta ymmärtämästä tekojensa merkitystä ja hän voi vahingoittaa itseään. Esimerkkejä, ahmimishäiriöstä kärsivä syön vaarallisen paljon, pakko-oire häiriöinen ei kykene itse lopettamaan pakkotoimintaa ja mikä näännyttää hänet, muistisairas ei muista, että ei muista ja joutuu vaaran paikkoihin eksyessään, tupakoitsija, joka ei muista onko tupakoinut vaiko eikö ole tupakoinen näännyttää itsensä tupakoinnilla, skitsofreniaa sairastava voi olla harhainen eikä ymmärrä, että hän ei voi vahingoittaa itseään, vaikka radiosta / televisiosta

päivitetty 29.1.2025

viranomaisen hänen kokemansa mukaan niin määrää. Ainon Kodin ulko-ovet pidetään lukittuna. Yhteisökodin ulko-ovien lukitus on perusteltua muistamattomien asukkaiden turvallisuuden takaamiseksi. Asukkaalle, joka ei sairasta muistisauratta ja voi turvallisesti liikkua / kulkea itseksensä, avaa hoitaja ulko-oven asukkaan niin pyytäessä.

Ainon Kodin asukkailla ei ole lääkärin määräämiä itsemääräämisoikeuden rajoituksia. Ainon Kodin palvelu on asumispalvelua, joka pitää sisällään päivittäiseen arkielämään liittyvää toimintaa, sosiaalista toimintaa ja sosiaalipalveluja. Henkilön itsemääräämisoikeuden rajoituksia voidaan tehdä vain mielenterveyslain 8 §:n perusteella, kun kysymyksessä on tahdosta riippumaton hoito.

Menettelytavat havaitessa asukkaan epäasiallista kohtelua

Ainon Kodilla asukkaiden turvallisuus ja hyvinvointi ovat tärkeitä. Mikäli havaitsemme asukkaaseen kohdistuvaa epäasiallista kohtelua tai sen uhkaa, puututaan siihen viipymättä. Havainnoista täytetään lomake (omavalvontasuunnitelman liitteenä), joka annetaan esihenkilölle. Hänen vastuullaan on toteuttaa jatkoselvittely asianomaisten kanssa. Havainnot voivat olla esim. asukasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, asukkaan kaltoinkohtelua ja toimintakulttuuriin sisältyviä asukkaalle vahingollisia toimia (esim. henkilön perusoikeuksien rajoittaminen vakiintuneita hoitokäytäntöjä suoritettaessa). Kaltoinkohtelulla tarkoitetaan fyysistä, henkistä, seksuaalista tai kemiallista eli lääkkeillä aiheutettua kaltoinkohtelua. Asukkaan kaltoinkohtelua on myös huono ja epäeettinen kohtelu, hoidon ja avun laiminlyönti sekä asukkaan ihmisarvoa alentava kohtelu.

Asukkaan kokeman epäasiallisen kohtelun, häiritsevän tapahtuman tai vaaratilanteen käsittely

Asukkaalla ja hänen läheisellään on oikeus esittää tyytymättömyytensä saamaansa kohteluun haluamalleen taholle (Ainon Kodin vastuuhenkilö, omahoitaja, palvelupäällikkö, vastuusairaanhoitaja, toimitusjohtaja, Hyvinvointialueen järjestämistä vastuussa oleva viranomais). Sosiaaliasiavastaavan ja potilasasiavastaavan yhteystiedot ovat osana tätä suunnitelmaa sivuilla 17-18. Jyllin Kodin vastuuhenkilöt yhteystietoineen ovat sivuilla 4-5.

päivitetty 29.1.2025

Asukkaiden ja läheisten osallistuminen Ainon Kodin palveluiden ja omavalvonnan kehittämiseen

Asukkailla ja heidän läheisillään on mahdollisuus osallistua palveluiden arviointiin ja kehittämiseen antamalla palautetta Ainon Kodin henkilökunnalle ja Jyllin Kodin johdolle. Systemaattista palautetta kerätään asukkaalta ja hänen läheiseltä kyselyn muodossa kerran vuodessa. Kyselyn tulokset esitellään vuosittain tiedotteilla, läheistenpäivässä tai muissa yhteisissä tilaisuuksissa.

Palautteet ja kyselyiden tulokset ovat tärkeä osa omavalvontaa kehitettäessä. Asiakaspalautteet ja läheisille suunnatut kyselyt käydään läpi vastuuhenkilöiden yhteisissä palaverissa ja tarvittaessa tehdään kehittämistoimenpiteitä esiin tulleista asioista. Kehitystoimenpiteiden vaikutukset arvioidaan säännöllisesti.

Asukkaan oikeusturva

Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle, johdolle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutukseen vastataan kirjallisesti vähintään kuukauden sisällä.

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot

Pirjo Berg, toimitusjohtaja, 03 4590 4612, pirjo.berg@jyllinkodit.fi

Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista Ikaalisten, Hämeenkyrön, Nokian, Parkanon, Tampereen ja Ylöjärven sosiaaliasiavastaava (Pirkanmaan Hyvinvointialue)

puh.040 504 5249, ma-to klo 9-11

sosiaaliasivastaava@pirha.fi

Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

päivitetty 29.1.2025

Satakunnan hyvinvointialue

sosiaaliasiavastaava Jari Mäkinen puh. 044 7079132

jari.makinen@sata.fi

Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on neuvoa asiakkaita sosiaalihuoltoon ja asiakkaan oikeuksiin liittyvissä asioissa. Sosiaaliasiavastaava palvelee sekä julkisen että yksityisen sosiaalihuollon asiakkaita. Myös asiakkaiden omaiset ja muut läheiset voivat olla yhteydessä sosiaaliasiavastaavaan.

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista

Kuluttajaneuvonta puh. 029 505 3050, palveluaika ma, ti, ke ja pe klo 9-12, to klo 12-15
Kuluttajaneuvonnasta saat tietoa ja ohjeita kuluttajaoikeudellisissa kysymyksissä ja riita-tilanteissa. Asiantuntija antaa asiastasi juridisen arvion ja toimintaohjeita.

Potilasasiavastaavan yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista

Ikaalisten, Hämeenkyrön, Nokian, Parkanon, Tampereen ja Ylöjärven potilasasiavastaava (Pirkanmaan Hyvinvointialue)

puh. 040 190 9346, ma-to klo 9-11

potilasasiavastaava@pirha.fi

Satakunnan hyvinvointialue

Koordinoiva potilasasiamies Tiina Sianoja ja potilasasiamies Marketta Varho ja Päivi Pärssinen

Puh. 02 627 6078

potilasasiavastaava@sata.fi

Potilasasiavastaavan tehtävänä on tiedottaa, neuvoa potilaita terveydenhuoltoon ja asiakkaan oikeuksiin liittyvissä asioissa. Potilasasiavastaava on käytettävissä jokaisessa terveydenhuollon toimintayksiköissä, joissa tarjotaan terveydenhuollon palveluita.

päivitetty 29.1.2025

Muistutusten, kanteluiden ja muiden valvontapäätösten käsittely ja huomiointi toiminnan kehittämisessä

Palaute käsitellään yrityksen johtoryhmässä ja sen jälkeen arvioidaan yhdessä Ainon Kodin vastuuhenkilön kanssa mahdolliset korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet sekä tiedottaminen Jyllin Kodilla.

Tavoiteaika muistutusten käsittelylle

1-4 viikkoa.

Omatyöntekijä

Jokaisella Ainon Kodin asukkaalla on nimetty omahoitaja tai omahoitajapari, joka vastaa palvelun suunnittelusta ja toteutuksesta osallistuen palvelu- ja kuntouttamuunnitelman laadintaan ja valvoen sen toteutumista. Tarvittaessa asukkaan tilanteen vaatiessa asukkaalle nimetään sosiaalihoitolaissa 425 mukaan asiakkuuden ajaksi omatyöntekijä, joka on sosiaalihoitolaissa annettussa laissa tarkoitettu sosiaalityöntekijä. Tämän nimeämisen tekee asukkaan oman hyvinvointialueen viranhaltija.

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia ja kuntoutumista tukeva toiminta

Asukkaan hoidon ja huolenpidon sisällön määrittelee asukkaan ja/tai hyvinvointialueen viranhaltijoiden kanssa tehty palvelusopimus. Asukkaiden hyvän elämän edistämistä omahoitajapari suunnittelee yhteistyössä asukkaan ja hänen läheisensä kanssa moniammatillista työryhmää apuna käyttäen. Tavoitteena on asukkaan suunnitelmallinen palvelu, joka huomioi fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja henkisen toimintakyvyn vahvuuksien ja mahdollisuuksien ylläpitämisen sekä riskien minimoimisen ja heikkouksien vahvistamisen.

päivitetty 29.1.2025

Asukkaiden palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmaan omahoitajapari kirjaa asukkaan tapoja ja tottumuksia elämänsä historiaan liittyen sekä toiveita hoidolle. Lisäksi suunnitelma sisältää moniammatillisen työryhmän tekemiä havaintoja asukkaan kokonaistilanteesta. Yhteistyössä asukkaan ja asukkaan tahtoa hänen läheisensä kanssa mietitään palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmaan yksilölliset tavoitteet ja keinot, jotka edistävät asukkaan toimintakykyä ja osallisuutta. Näitä ovat muun muassa päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja tapahtumiin liittyvät osallistumismahdollisuudet.

Asukkaita aktivoidaan, ohjataan ja avustetaan päivittäisissä toimissa. Asukkaita ohjataan harjoittamaan itsenäistä päätöksentekokykyä sekä raha - asioiden ja muiden asioiden hoitamista. Asukkaita kannustetaan mielekkääseen vapaa-ajan viettoon ja ihmissuhteiden hoitamiseen. Asukasta tuetaan hänen oman elämänsä hallinnassa vahvistamalla asukkaan omaa identiteettiä sekä tukemalla asukkaan omien vahvuuksien tunnistamisessa ja löytämään toiveikkautta oman elämän tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ainon Kodilla asukkaiden huoneiden seinällä on sanallinen päivärytmimuistuttaja -taulu, joka toimii sanallisena ohjauskeinona ja kertoo asukkaalle mitä kodilla tapahtuu. Muistuttajan tavoite on houkutella asukas mukaan Yhteiskodin toimintaan, ja tuomaan rohkeasti esille mistä hän pitää.

Päivärytmimuistuttaja / kuntouttavaa toimintaa / kodilla tapahtuu:

- aamupalan jälkeen on mahdollisuus yhdessäoloon kodin olohuoneessa, tavoitteena: sosiaaliset kontaktit ja yhteisöön liittyminen
- Ainon Kodilla toimii Kioski Herkku - toiminta. Toiminta luo kodin arkeen erilaisia tapahtumia. Tule rohkeasti toimintaan mukaan. Herkusta voit ostaa halutessasi ”pientä hyvää”. Herkku on avoinna keskiviikkoisin klo 13:30-14:30
- Ainon Kodin arjesta löytyy monenlaisia askareita, joista voit löytää itsellesi mukavaa tekemistä ja saada sisältöä arkeen (esim. roskien vientiin, keittiötyöt, puutarhatyöt, lumityöt, toisten auttaminen yms.) Kerro rohkeasti hoitajille mistä pidät, mistä olet kiinnostunut, näin voimme autamme sinua liittymään tekemisen kautta yhteisöön

päivitetty 29.1.2025

- Jyllin Kodit on ikäystävällinen toimintaympäristö, ja tarjoaa monenlaista toimintaa mm. kuntoilua, kulttuuria ja erilaista kerhotoimintaa - kerro rohkeasti mistä sinä pidät!

Liikunta-, kulttuuri- harrastus- ulkoilu yms. mahdollisuuksia toteutetaan seuraavasti: Ainon Kodilla järjestetään asukkaiden hyvinvointia ja kuntoutumista tukevia toimintoja. Asukkaille laaditaan yhteistyössä asukkaan ja hänen läheisensä kanssa kulttuuri- ja elämänilosuunnitelma osana asukkaan palvelusuunnitelmaa. Suunnitelmaan kirjataan asukkaan toiveet harrasteista, virkistystoiminnasta sekä ulkoilusta ja niiden toteutustavasta. Asukkailla on mahdollisuus osallistua Yhteisökodeilla pidettäviin aktiviteetteihin sekä Jyllin Kodin yhteisiin juhliin ja tapahtumiin, joissa on usein myös vierailevia esiintyjä. Lisäksi Jyllin Kodin vapaaehtoistyöntekijät järjestävät asukkaille harrasteita, mm. yhteislaulua, lukupiiriä, bocciaa ja käsityökerhoa. Saskyn oppilaitoksen opiskelijat tai yhteisötaiteilija järjestävät kädentaitopajoja ja seurakunnan järjestämät hartaudet toteutuvat säännöllisesti. Hengellinen toiminta on monimuotoista, asukkailla on mahdollisuus osallistua tällä hetkellä Evankelisluterilaiseen kirkon, Vapaakirkon sekä Helluntaiseurakunnan Jyllin Kodin tiloissa toteuttamiin hartauksiin ja tilaisuuksiin.

Asukkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asukkaiden harrasteisiin osallistuminen tilastoidaan ja käydään läpi säännöllisesti yhteisökodin palaverissa. Lisäksi asukkaan harrastetoimintaa koskevien tavoitteiden toteutumisesta seurataan päivittäiskirjausten kautta ja arvioidaan toteuma kuukausittain väliarvioiden yhteydessä sekä puolivuositain palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

Asukkaiden ravitsemus

Jyllin Kodin Ravintola Sofia valmistaa asukkaiden ateriat. Ainon Kodissa asukkaat koontuvat ruokailemaan yhteiseen tupakeittiöön tai tarvittaessa hoitaja/hoiva-avustaja

päivitetty 29.1.2025

avustaa heitä ruokailussa. Yhteisökodin asukas voi lounastaa myös Ravintola Sofiassa. Aion Kodilla on käytössä yhteinen asukasjääkaappi, jossa asukkaat voivat halutessaan säilyttää omia ruokia/herkkuja.

Ruoan valmistuksessa ja toimituksessa huomioidaan asukkaiden toiveiden lisäksi erityisruokavaliot (diabetes, autoimmuunisairaudet, ruoka-aineyleherkkyydet, -allergiat ja -intoleranssit) sekä dieetit ja tehostetun ruokavalion tarpeet. Lisäksi huomioidaan asukkaan uskontoon tai eettiseen vakaumukseen perustuvat ruokavalioon liittyvät erityistarpeet.

Lue lisää:

[Ikääntyneiden ruokasuositus 4/2020 \(Valtion ravitsemusneuvottelukunta\)](#)

Asukkaiden riittävän ravinnon ja nesteen saannin sekä ravitsemuksen tason seuranta
Asukkaan ravitsemus pohjautuu valtakunnallisiin ohjeisiin ikäihmisen ravitsemussuosituksista. Päivän eri ateriat koostuvat suositusten mukaisesti vilja-, maito-, liha-, kala- ja vihannestuotteista sekä marjoista, hedelmistä ja nesteistä. Oikea annoskoko toteutuu päivän 1800 kcal/hlö annostelutaulukon mukaisesti tai asukkaan yksilöllisen RAI MNA ravitsemustilaseulonnan suosituksen mukaisesti. Taulukossa on myös ohjeistettu eri ruokalajien määrän jakautuminen ateriakohtaisesti. Suositeltu määrä kutakin ruokalajia takaa oikean ravintoarvon saannin huomioiden proteiinit, rasvat, hiilihydraatit, vitamiinit, kivennäisaineet sekä kuidut ja nesteet. Ateria valmistetaan annostelutaulukon avulla ja ateriat annostellaan saman ohjeen mukaan asiakkaalle, jolloin asiakas saa suositusten mukaisen ja ravitsemuksellisesti oikeaoppisen sekä täysipainoisen ateriakokonaisuuden. Asukkaiden paastoaika on huomioitu ja ateria-ajat ovat tasaisin, sovituin välein vuorokauden aikana. Tällöin verensokeri ja vireystaso pysyvät tasaisena läpi vuorokauden. Asukkaan ravitsemustila arvioidaan MNA-testillä. Testin tulokset ja niistä aiheutuvat toimenpiteet kirjataan asukkaan palvelusuunnitelmaan annettujen määräsuositusten mukaan.

päivitetty 29.1.2025

Hygieniäkäytännöt

Ainon Koti noudattaa Jyllin Kodilla laadittua hygieniatyöohjetta. Hygieniatyöohje sisältää THL:n ohjeen infektioiden torjunnasta pitkäaikaishoidossa ja -hoivassa (Ohje2/2020). Jyllin Kodin puhtaanapidon työntekijät ja Ainon Kodin hoitajat perehtyvät näihin ohjeisiin perehdyttämisohjelman mukaisesti. Hygieniäkäytäntöjen kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä Pirkanmaan hyvinvointialueen hygieniahoitajan kanssa.

Ainon Kodilla on oma nimetty hygieniavastuuhenkilö ja lisäksi Jyllin Kodilla on yhteinen nimetty hygieniayhdyshenkilö. Hygieniavastuuhenkilöiden ja hygieniayhdyshenkilön vastualueet on määritelty. Hygieniäkäytänteiden toteutumista seurataan vastuuhenkilöiden toimesta tehden sisäisiä auditointeja kerran vuodessa. Havainnoista ja jatkotoimenpidetarpeista keskustellaan hoitajien ja puhtaanapidon työntekijöiden kanssa säännöllisesti pidettävissä palavereissa. Hygieniayhdyshenkilö osallistuu vuosittain Pirkan järjestämään hygieniakoulutukseen ja tuo koulutuksesta saadun tiedon Jyllin Kodin työyhteisöön.

Jyllin Kodin oma puhtaanapidon yksikkö huolehtii Ainon Kodin asuinhuoneiden ja yleisten tilojen siivouksesta sekä pyykkihuollosta laaditun palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaan.

Asukkaiden vaatehuolto hoidetaan puhtaanapidon toimesta yhteisökodilla ja liina- sekä työvaatehuolto hoidetaan Jyllin Kodin pesulassa. Ainon Kodin hoitajat huolehtivat eriteppykin pesun puhtaanapidon henkilökunnan työajan ulkopuolella.

Infektioiden torjunta

Infektioiden ehkäisy ja torjunta on osa turvallista toimintakulttuuria. Infektiorjuntaan varaudutaan suojaimin ja hyvien työkäytänteiden avulla tapauskohtaisesti. Lisäksi yhteistyötä tehdään aktiivisesti Pirkanmaan hyvinvointialueen hygieniahoitajan kanssa ja osallistutaan hyvinvointialueen järjestämiin koulutuksiin.

päivitetty 29.1.2025

Hygieniayhdyshenkilön nimi ja yhteystiedot

Asumispalveluiden hygieniayhdyshenkilö, sairaanhoitaja Kirsi Siivari,
puh. 03 4590 4630, kirsi.siivari@jyllinkodit.fi

Puhtaanapidon vastuuhenkilö, hygieniavastaava Johanna Nousiainen,
puh. 03 4590 4319, johanna.nousiainen@jyllinkodit.fi

Infektioiden ja tarttuvien sairauksien leviämisen ennaltaehkäisy

Infektio tartuntojen ehkäisemiseksi Jyllin Kodilla on laadittu toimintaohjeet ja seuranta-käytännöt. Jyllin Kodilla on myös laadittu työohje, joka noudattaa Pirkanmaan hyvinvointialueen (PSHP:n) hygieniayksikön laatimaa ohjetta pitkäaikaishoidon hygieniakäytännöistä.

Terveyden- ja sairaanhoito

Asukkaiden suunhoitoa, kiireetöntä sairaanhoitoa ja kiireellistä sairaanhoitoa sekä äkillistä kuolemantapausta koskevien ohjeiden noudattaminen

Ainon Kodilla työskentelee sairaanhoitaja. Lisäksi sairaanhoitajien työvuorosunnittelu toteutetaan Jyllin Kodilla niin, että sairaanhoitaja on paikalla päivittäin, jolloin myös Ainon Kodin asukkaat saavat äkillisissä sairaanhoitoa vaativissa tapauksissa sairaanhoitajan avun. Sairaanhoitaja tekee arvion hoidon tarpeesta kyseessä olevan asukkaan hoitajan kanssa.

Ainon Kodin asukkaista osa on työikäisiä ja heidän lääkäripalvelunsa toteutetaan perusterveydenhuollossa. Osa asukkaista kuuluu Jyllin Kotien ikääntyvien lääkäripalveluiden piiriin. Osalla Ainon Kodin asukkaista on lisäksi potilassuhde Kyröskosken psykiatriselle poliklinikalle, jonne asukas kutsutaan yksilöllisen suunnitelman mukaan ja tarpeen vaatiessa.

päivitetty 29.1.2025

Perusterveydenhuollon piirissä olevien asukkaiden lääkäripalvelut hoidetaan sairaanhoitajan tai lähihoitajan toimesta. Reseptien uusinnat ja kiireettömät lääkäripalvelut toteutuvat Ikaalisten lähiaseman kautta. Päivystykselliset lääkäriasiat hoidetaan lähimmän kiirevastaanoton kautta. Huomioitavaa on, että osa asukkaista tarvitsee saattajan lääkärikäynnille mukaan.

Ikäihmisten lääkäripalvelut hoidetaan etälääkäripalveluna Jyllin Kodeilla. Tulotarkastukset toteutetaan lähikiertona kerran kuussa. Päivystykselliset tilanteet hoidetaan pääasiassa Mehiläisen takapäivystäjän kautta (kts. liite). Takapäivystäjä ohjaa jatkohoitoa. Vaativissa hätätilanteissa tilanteissa soitetään hätänumeroon. Asukkaan hoidonrajaukset huomioidaan kaikissa tilanteissa.

Lääkäri tarkistaa asukkaan lääkelistan vuosittain ja aina voinnin niin vaatiessa. Tarvittaessa tehdään myös yhteistyötä Pirhan kotisairaalan kanssa. Jyllin Kodilla on laadittu saattohoidon prosessi ja arvokkaaseen kuolemaan liittyvä työohje. Työohje pitää sisällään myös äkillisten kuolemantapausten toimintaohjeen. Työohjeet perehdytetään perehdyttämishjelman mukaisesti ja käytäntöjen muutokset käydään kotikokouksissa läpi.

Asukkaiden hammashoito toteutetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen ylläpitämässä Ikaalisten lähiaseman hammashoitolassa tai yksityisellä vastaanotolla. Pirkanmaan hyvinvointialueen ulkopuolelta tuleva asukas saa maksusitoumuksen perusterveydenhuoltoon omalta hyvinvointialueeltaan.

Ainon Kodilla asukkailla on psykiatrinen hoitosuhde tai vaihtoehtoisesti perusterveydenhuollon lääkärin seuranta. Mikäli asukkaan psyykkinen vointi muuttuu, konsultoi hoitava yleislääkäri psykiatrian poliklinikkaa matalalla kynnyksellä ja tilanteen niin vaatiessa asukkaan hoitovastuu siirretään erikoissairaanhoidolle. Psykykkistä vointia tuetaan ja seurataan viikoittaisella hoitajan kanssa käytävällä hoitokeskustelulla. Ainon Kodin

päivitetty 29.1.2025

sairaanhoitaja huolehtii asukkaiden psykiatrisen hoitosuhteen järjestämisestä asukkaan tarpeen mukaisesti, tehden yhteistyötä asukasta hoitavan lääkärin kanssa.

Asukkaiden terveyden edistäminen ja seuranta

Asukkaille tehdään heidän muuttaessa Ainon Kodille tulotarkastus, jonka perusteella lääkäri määrää säännölliset jatkotutkimukset, kuten esimerkiksi laboratorion vuosikontrollikokeet, lääkeseuranta turvakokeet ja muut lääkitykseen liittyvät arviot. Verenpaine- ja painoseuranta toteutetaan vähintään kuukausittain. Perussairaudet huomioiden seuranta voidaan tehdä tarpeen mukaan useammin. Laboratoriokokeita otetaan tarpeen vaatiessa ja lääkärin määräyksellä. Lääkitystä ja sen vaikutusta seurataan asukaskohtaisesti, asukkaiden lääkeshoidon turvallisuutta valvotaan lääkekoh- taisella seurannalla ja lääkitykseen tehdään muutoksia lääkärin kanssa kierrolla keskustellen. Asukkaan omalääkäri tai tarpeen mukaan psykiatrian poliklinikan lääkäri arvioi kerran vuodessa tai aina tarpeen mukaan asukkaan psyykkisen voinnin tilan.

Asukkaiden terveyden- ja sairaanhoidon vastuuhenkilöt

Ainon Kodin sairaanhoitaja:

Laura Inkeroinen, puh. 03 4590 4610, laura.inkeroinen@jyllinkodit.fi

Tiia Viljakainen, puh. 03 4590 4630, toimivapaan sijainen tiia.viljakainen@jyllinkodi.fi

Jyllin Kodin vastaava sairaanhoitaja:

Kirsi Siivari, puh. 03 4590 4630, kirsi.siivari@jyllinkodit.fi

Lääkehoitosuunnitelman seuranta ja päivitys

Ainon Koti toteuttaa Ainon Kodin lääkehoitosuunnitelmaa, joka antaa asianmukaisen tie- don lääkeshoidon järjestämisestä ja noudattaa Turvallinen lääkehoito-oppaan periaat- teita. Jyllin Kodin vastaava sairaanhoitaja huolehtii työntekijöiden osaamisen päivityk- sestä järjestämällä heille säännöllisin väliajoin lääkeshoidon osaamisen kokeita sekä pe- rehdyttää työntekijän Jyllin Kodin lääkeshoidon prosessiin. Lääkeshoidon prosessikuvaus sisältää ohjeet asukkaan lääkeshoidon toteutuksesta, lääkkeen määräyksestä,

päivitetty 29.1.2025

tilaamisesta, jakelusta ja seurannasta. Lääkehoitosuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään vähintään kerran vuodessa tai muutosten tullessa.

Lääkehoidon poikkeamista tehdään turvallisuushavainto, joka käsitellään Ainon Kodissa viipymättä. Jyllin Kodin vastaava sairaanhoitaja, Ainon Kodin sairaanhoitaja, Ainon Kodin vastuhenkilö ja palvelupäällikkö käyvät läpi lääkehoidosta tulleet turvallisuushavainnot vähintään neljä kertaa vuodessa ja tekevät tarvittaessa muutoksia lääkehoidon toteuttamiseen liittyen. Lääkehuomiot näkyvät reaaliajassa Hilkassa ja vakavat lääkehoidon poikkeamat käsitellään välittömästi.

Asukkaiden lääkehoidon vastuhenkilö

Asukkaiden lääkehoidon kokonaisvastuu on Pirkanmaan hyvinvointia-alueen lääkäreillä. Ainon Kodin vastuu lääkäreinä toimivat, työikäiset Tiina Salminen Ikaalisten lähiasema ja ikäihmiset Eva Blanke Pihlajalinnan vastuulääkäri.

Jyllin Kodin lääkehoidon valvontavastuu on lääkehoidon vastaava sairaanhoitajalla Kirsi Siivarilla. Kirsi Siivari puh. 03 4590 4630, kirsi.siivari@jyllinkodit.fi

Monialainen yhteistyö ja tiedonkulku asukkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntarjoajien ja eri hallinnonalojen kanssa

Asukkaat käyttävät eri palveluntuottajien palveluita tarpeen mukaan, mm. lääkäriä, ensihoitoa ja apteekkipalveluita. Terveystieteiden ja muiden palveluiden puitteissa varmistetaan, että tarvittava ajantasainen asiakastieto siirtyy eri palveluntuottajien välillä. Tätä varten hankitaan tiedonsiirtoon tarvittavat luvat ennakkoon.

7 ASUKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Jyllin Kodin Ainon Kodilla on käytössä ajantasainen turvallisuussuunnitelma, jonka tarkoituksena on määrittellä Jyllin Kodin Ainon Kodin riskit, vaarat ja uhat sekä selvittää, miten henkilökunnan tulee toimia erilaisissa vaaratilanteissa. Suunnitelman pohjana on 1.7.2011 voimaan tullut pelastustoimilaki/-asetus sekä poikkeusolojen ja

päivitetty 29.1.2025

valmiussuunnittelun osalta 29.12.2011 voimaan tullut valmiuslaki ja työsuojelun osalta työturvallisuuslaki 23.8.2002/738. Pirkanmaan pelastuslaitoksen kanssa tehdään vuosittain yhteistyötä järjestämällä palo- ja pelastautumiskoulutusta Jyllin Kodin henkilöstölle. Jyllin Kodin Ainon Kodin turvallisuussuunnitelma pitää sisällään poistumisturvallisuussuunnitelman. Poistumisturvallisuusselvitys päivitetään kolmen vuoden välein Pirkanmaan pelastuslaitokselle.

Jokainen Jyllin Kodin Ainon Kodin työntekijä on velvollinen ilmoittamaan havaitsemaansa epäilystä edunvalvonnan tarpeesta tai kaltoinkohtelusta turvallisuushavainnoin, lähiesihenkilön, kollegan tai sosiaaliamiehen kautta. Turvallisuushavainnot käsittelee vastuhenkilö; kodin/yksikön vastaava, työsuojeluvastuuhenkilö, palvelupäällikkö tai toimitusjohtaja. Mikäli ko. käsittelyn tulos ei ilmoittajan mielestä ole riittävä, hän voi ottaa yhteyttä valvovaan viranomaiseen.

Asiakasturvallisuus taataan Ainon Kodilla prosessien mukaisella toiminnalla kaikkina vuorokauden aikoina mm. Vivago-hoitajakutsujärjestelmän, Securitaksen välittömän avun 24 h/vrk, turvakameroiden sekä öisin Securitaksen piirivartioinnin avulla (käynti Jyllin Kodin alueella klo 22-06 välisenä aikana). Yökäynneillä vartijat kävelevät Jyllin Kodin kiinteistön ulkoilualueet ja auttavat tarvittaessa henkilökuntaa. Vivago-hoitajakutsujärjestelmän toimivuuden takaamiseksi on tehty ylläpitosopimus, joka turvaa järjestelmän pikaisen huollon, mikäli sen käytössä ilmenee ongelmia. Asiakasturvallisuutta kehitetään havainnoinnin, palautteen ja viranomaisohjeiden mukaisesti.

Asiakasturvallisuutta tukee hyvä ja riittävä henkilöstön perehdytys. Uuden työntekijän perehdyttämisestä vastaavat henkilöstöpäällikkö ja koko henkilöstö yhdessä. Perehdyttämisessä käytetään apuna laadittua perehdyttämislomaketta. Käytännön työhön perehdytetään parityöskentelyn avulla. Uusille työntekijöille nimetään mentori. Tämä omavalvontasuunnitelma on yksi merkittävimmistä perehdyttämisen välineistä.

päivitetty 29.1.2025

Terveydensuojelun mukainen omavalvonta

Ainon Kodin tilojen terveellisyteen liittyvien riskien hallinta

Ainon Kodin tilat täyttävät asumis- ja palvelukeskukselle laissa määritellyt kriteerit. Asukasturvallisuus ja -viihtyvyys taataan tarkoituksenmukaisilla turva- ja lukitusjärjestelmillä. Työskentely toimivissa tiloissa takaa tehokkaan ja turvallisen työskentely-ympäristön. Ainon Kodilla ja yleisissä tiloissa on hätäpoistumistiet ja alkusammutusvälineet, joiden käyttö opastetaan uuden työntekijän perehdytystilanteessa. Käytävät pidetään tyhjänä tarpeettomasta tavarasta ja ylimääräiset huonekalut varastoidaan. Työntekijöillä on käytettävissään sosiaalitulat, siistit työskentelytilat sekä asianmukaiset tilat toteuttaa mm. lääkehoitoa.

Koneellisen ilmastoinnin avulla sisäilma pysyy raikkaana ja lämpötila tasaisena. Ilmastoinnista vastaa kiinteistöhoitaja. Ainon Kodilla on lisäksi ilmalämpöpumput, jotka ovat käytössä kesäaikaan, viilennykseen. Viilennyksen lämpötilaa ja puhallusvoimakkuutta voidaan säätää. Valaistusta käytetään tarpeen mukaan. Huoltotoimenpiteet hoitaa kiinteistöhoitaja. Jokainen työntekijä havainnoi valaistuksen riittävyyttä ja ilmoittaa puutteista lähiesihenkilölle ja huoltotarpeesta kiinteistöhoitajalle. Melua aiheuttavia koneita käytetään vain sen verran kuin tarve vaatii. Ainon Kodilla on käytössä riskikartta, jonka avulla arvioidaan muun muassa tilojen terveellisyteen liittyviä riskejä yksikkökohtaisesti.

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon toimintaan sovellettava lainsäädäntö ja muut viranomaisohjeet.

Toimintayksikön henkilöstön riittävyys suhteessa asiakkaiden palvelujen tarpeisiin Henkilöstövoimavarojen riittävyys

päivitetty 29.1.2025

Ainon Kodilla tehdään työtä ammatillisissa tiimeissä, joihin kuuluu geronomi AMK, lähihoitajia, hoiva-avustajia, sairaanhoitaja, fysioterapeutteja, virikeohjaajana toimiva muistihoitaja, puhtaanapidon- ja ravitsemusalan ammattilaisia sekä hallinnon työntekijöitä ja toimitusjohtaja. Hallinnon tehtävissä toimivat osa-aikaisesti sosionomi (YAMK) ja geronomi (AMK).

Ainon Kodilla noudatetaan yksityisen sosiaalipalveluluiden luvan ja tilaajien kanssa tehtyjen sopimusten mukaista henkilöstömitoitusta. Henkilöstömitoitus on kolmen viikon työvuorolistalla 0,60. Henkilöstömitoituksessa huomioidaan 0,8 yksikön vastaavaa, 6 lähihoitajaa, 1 sairaanhoitajaa, 0,1 fysioterapeuttia, 0,1 harrastetoiminnan vastuuhenkilöä, 1 lähihoitajaopiskelijaa.

Yöhoitajaa vuorossa on yksi, joka jakaa työajan toisen yhteisökodin kanssa. Jyllin Kodilla toimii kolme yöhoitajaa, jotka auttavat tarpeen mukaan toisiaan. Yöhoitajaresurseja lisätään tarpeen mukaisesti. Valvonnassa tukena on Vivago hoitajakutsu / hyvinvointiranneke, joka mittaa asukkaan aktiivisuutta / unta ja hälyttää hoitajan asukkaan luokse, jos muutoksia voinnissa ilmenee.

Ainon Kodin henkilökunnalta löytyy vahvaa ammatillista osaamista ikääntyneiden mielen-terveys- ja päihdetyöhön. Osalla lähihoitajista on mielen-terveys- ja päihdetyön ammattitutkinto, osalla lähihoitajatutkinnon suuntautumisalana on mielen-terveys- ja päihdetyö ja yhdellä lähihoitajista muistihoitajan koulutus. Lisäksi yhdellä lähihoitajalla on psykiatrisen hoidon ammattitutkinto, neuropsykiatrinen valmentaja, traumatukihenkilö, ratkaisukeskeinen lyhytterapeutin koulutus. Ainon Kodin sairaanhoitaja on opinnoissaan suuntautunut mielen-terveys- ja päihdetyöhön.

Työvuorosuunnittelussa huomioidaan, että jokaisessa vuorossa on riittävä määrä sosiaali- ja terveydenhuollon tutkinnon suorittaneita, jotka ottavat kokonaisvastuun asukkaan hoidosta. Työvuorolistaan jokaiseen vuoroon merkitään Ainon Kodin lääkevastuussa oleva työntekijä ja vastuuhenkilö. Ainon Kodit toimii myös lähihoitajaopiskelijoiden kouluttajana, tarjoten harjoitteluympäristön opintojen eri vaiheessa oleville opiskelijoille.

päivitetty 29.1.2025

Hallinto-organisaatio

Ainon Kodilla aluehallinnon vahvistama vastuuhenkilö on Teija Salomaa, joka valvoo Ainon Kodin osalta omavalvontasuunnitelman toteutumista ja organisoii operatiivista toimintaa. Palvelupäällikkö toimii Leena Simonen vastaa asukkaiden sijoituksista. Henkilöstöhallinnosta vastaa Johanna Hiiri. Tukipalveluiden vastuuhenkilöt ovat Marita Rajasalo ravitsemus, Johanna Nousiainen puhtaanapito, Outi Vuorihuhta yleinen tiedotus ja IT, Päivi Puhakka talous ja Sirpa Saarijoki, palkanlaskenta. Toiminnan kokonaisvastuu on toimitusjohtaja Pirjo Bergillä.

Sijaisten käytön periaatteet

Tilapäisiä työntekijöitä Ainon Kodilla on noin 6 henkilöä, jotka turvaavat äkillisen sijaisen tarpeen. Hoitajien sijaistarvetta arvioidaan päivittäin Ainon Kodin yksikön vastaavan, henkilöstöpäällikön ja palvelupäällikön toimesta. Lisäksi Jyllin Kodit on tehnyt sopimuksen henkilöstövuokrausyrityksen kanssa, jonka palveluita tarvittaessa Ainon Koti voi käyttää. Henkilöstövoimavarojen riittävyttä varmistetaan poikkeustilanteissa myös mm. hoitajien hälytyskorvaussopimuksen olemassaololla.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Palkattaessa työntekijöitä otetaan huomioon henkilöiden koulutus, ammattipätevyys, soveltuvuus ja luotettavuus. Rekrytointitilanteessa Jyllin Kodit tarkistaa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksia koskevat rekisteritiedot sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (Terhikki/Suosikki), jotka tarkistetaan vuosittain. Lisäksi pyydetään näyttämään rikosrekisteriote.

Työntekijöiden riittävän kielitaidon varmistaminen

Mikäli työntekijän äidinkieli ei ole suomi, Jyllin Kodit haluaa työntekijöiltään kielitodistuksen tai perehdyttäjän kirjallisen arvion suomen kielen taidosta. Kielitaidon parantamisen toimenpiteitä mietitään oppilaitosten kanssa yhteistyössä ja mahdollistetaan työntekijöiden osallistuminen suomen kielen opintoihin.

päivitetty 29.1.2025

Henkilökunnan rekrytointia koskevat periaatteet

Henkilöstöä rekrytoidaan hakumenettelyprosessin mukaisesti asettaen ensisijaiseksi vaihtoehdoksi jo Jyllin Kodilla työskentelevät henkilöt. Henkilöstöpäällikkö yhdessä toimitusjohtajan kanssa haastattelee uudet työntekijät henkilökohtaisesti ennen toimeen valitsemista. Määräaikaiseen tai vakituiseen toimeen valituilla on neljän kuukauden koeaika. Koeajan aikana yksikön vastaava arvioi työntekijän kelpoisuuden kulloiseenkin työtehtävään.

Työntekijän soveltuvuus ja luotettavuus työtehtäviinsä

Henkilökunnan pätevyys varmistetaan tutkintotodistuksella sekä todentamalla Valviran kautta tutkinnon oikeellisuus. Soveltuvuutta ja luotettavuutta arvioidaan koeajan puitteissa. Palautetta annetaan kehityskeskusteluissa sekä päivittäisessä vuorovaikutuksessa ratkaisukeskeisesti ohjaten.

Henkilöstön perehdyttäminen ja täydennyskoulutus

Ainon Kodin hoito- ja hoivahenkilöstö perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita sekä pitkältä toimivapaalta töihin palaavia.

Henkilöstön ja opiskelijoiden perehdytys asiakastyön ja omavalvonnan toteuttamiseen

Ainon Kodin koko henkilöstö mukaan lukien vakituiset, määräaikaiset ja tilapäiset työntekijät sekä opiskelijat, perehdytetään kokonaisvaltaiseen johtamisjärjestelmään. Kaikkien työntekijöiden perehdytys varmistetaan käyttäen apuna perehdytyslomaketta. Lomakkeen käyttöä valvotaan ja sen läpikäyminen varmistetaan allekirjoituksin sekä dokumentoimalla lomake Työvuorovelho-järjestelmään. Uudelle työntekijälle jaetaan myös "Tervetuloa työntekijäksi Jyllin Kodille"-opas, jossa on kerrottuna tiivistetysti henkilöstöä koskevia tärkeitä puhelinnumeroita ja muita käytänteitä.

päivitetty 29.1.2025

Kokonaisvaltainen johtamisjärjestelmä sisältää Jyllin Kodin palvelulupauksen tarjota asukkailleen ”Hyvä elämä ja arvokas kuolema”. Henkilökunta on kirjannut tämän palvelulupauksen pohjalta palvelutoiminnan prosessit ja työohjeet, jotka ohjaavat asukkaiden hoidon laatua. Palvelutoiminnan prosesseissa on kuvattu asukkaan palvelusuunnitelman vaiheet, asukkaan hoito, kuntoutus, ravitsemus, lääkehoito, sairaanhoito ja saattohoito. Lisäksi on laadittu Jyllin Kodin puhtaanapidon prosessi.

Henkilökunnan täydennyskoulutus

Jyllin Kodin tavoitteena on olla työhyvinvoinnin malliorganisaatio. Ammattiosaamista ylläpidetään henkilökuntaa kouluttamalla. Jyllin Kodilla tehdään vuosittain osaamisen kehittämisen suunnitelma toimintasuunnitelman yhteydessä, suunnitelmassa huomioidaan Aion Kodin koulutustarpeet. Koulutukseen panostetaan ja koulutuspäiviä on vuodessa n. 1-2 koulutuspäivää/työntekijä. Kehityskeskusteluja järjestetään säännöllisesti. Työhyvinvointia kehitetään arvojen mukaisesti. Toimintaa ohjaavat varhaisen puuttumisen periaatteen mukaiset toimintamallit. Jyllin Kodille on laadittu tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaan myös Aion Kodilla toimitaan.

Jyllin Kodilla panostetaan henkilöstön työhyvinvointiin järjestämällä koulutusta, virkistylaisuuksia, yhteisiä kehittämispalavereita yhdessä yhteistoimintatyöryhmän kanssa, kartoittamalla ergonomiaa sekä tarjoamalla työnohjausta. Näiden toimintojen tarkoitus on tukea henkilöstön voimavaroja ja tunnistaa mahdolliset työhyvinvointiin liittyvät riskit.

Toimitilat

Tilojen käytön periaatteet

Aion Koti on kuusitoista paikkainen Yhteisökoti. Asukkailla on omat huoneet ja ne sisältävät oman vessan ja suihkutilan. Asukkaat voivat kalustaa huoneensa omilla tavaroillaan tai huoneet voidaan kalustaa asukkaiden puolesta. Yhteisökodin yhteiskäytössä on tupa-keittiö, kodinomainen olohuone, pikkulukusali, saunatilat ja oma turvallinen piha.

päivitetty 29.1.2025

Yhteisökodin tilojen lisäksi asukkaiden käytössä ovat Jyllin Kodin yhteiset tilat, kuten Ravintola Sofia, Jyllin Sali, takkahuone ja saunatilat, kerhuhuone, Kotikoivun monitoimitila ja kuntosali sekä muut hyvinvointipalveluihin liittyvät tilat. Asukkaalla on mahdollisuus järjestää erilaisia juhlia ja tapaamisia Jyllin Kodin tiloissa ja tilata Ravintola Sofiasta tarjottavat omakustanteisesti.

Asukkaan läheiset voivat vieraila asukkaan luona asukkaalle sopivin ajoin. Läheisen on myös mahdollisuus yöpyä asukkaan luona esim. saattohoitotilanteessa. Asukkaan henkilökohtaisia tiloja ei käytetä muuhun tarkoitukseen, jos asukas on poissa. Mikäli näin tehdään, asiasta tehdään kirjallinen sopimus.

Teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehditaan erilaisilla kulunvalvontakameroilla sekä hälytys- ja kutsulaitteilla.

Kulunvalvonnan teknologiset ratkaisut Ainon Kodilla

Ainon Kodilla asiakasturvallisuutta taataan Vivagon hoitajakutsujärjestelmällä. Asukkailla on käytössään hyvinvointikellot, joiden avulla he voivat tarvittaessa hälyttää apua hoitajilta. Asukkaalla voi olla myös käytössä hyvinvointikello, jossa on poistumisvalvont ominaisuus. Vivagon ohjelmiston kautta hoitajat voivat seurata asukkaan uni-valverytmiä ja aktiivisuutta. Vivagon ohjelmisto on käytössä sekä työasemilla että hoitajien työpuhelimissa.

Jyllin Kodilla on käytössä tallentava Dahua Security Smart PSS -videokameravalvonta, joka valvoo sisäänkäyntejä ja muita ulko-ovia ja lääkehuonetta. Kameravalvonnan piiriin kuuluu yhteensä 15 kameraa.

päivitetty 29.1.2025

Asukkaan ja henkilökunnan käytössä (yksikön hankkimia) olevat teknologiset ratkaisut

Ainon Kodilla asukkaalla käytössä on Vivagon hyvinvointikellot, joiden avulla he voivat tarvittaessa hälyttää apua hoitajilta.

Ainon Kodin hoitajilla käytössä on Vivago turvarannekkeet, joiden avulla he voivat hälyttää tarvittaessa apua työntekijöiltä.

Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Outi Vuorihuhta puh. 03 4590 4631, outi.vuorihuhta@jyllinkodit.fi

Terveystuon laitteen ja tarvikkeet

Asiakkaiden tarvitsemien apuvälineiden ja yksikön käytössä olevien lääkinällisten laitteiden hankinnan, käytön ohjauksen ja huollon asianmukainen toteutuminen

Jyllin Kodilla on käytössä sekä asukkaiden että talon omia terveystuon laitteita ja tarvikkeita, joita Ainon Koti myös käyttää. Niiden tilauksista, käytöstä, käytön opastuksesta sekä säilytyksestä on laadittu työohjeet. Jyllin Kodin sairaanhoitajat vastaavat sairaanhoidollisten laitteiden huollosta, tarvittavien välineiden tilauksesta sekä laitteiden käytön opetuksesta muulle henkilökunnalle. Tällä hetkellä käytössä olevia laitteita ja tarvikkeita ovat mm. sairaanhoidolliset tarvikkeet (verensokeri-, verenpaine-, CRP- ja happisaturaatiomittarit), imulaite, lääkkeellisen hapen välineistö, haavanhoitotarvikkeet, asukasnostimet, suihkutuolit ja suihkulaverit sekä erilaiset liikkumisen apuvälineet mm. pyörätuolit. Lisäksi käytössä on mm sähkösänyjä, erilaisia nousutukia, nostoliinoja ja vaippoja. Jyllin Kodilla on huoltosopimus sähkösänyistä, asukasnostureista, suihkutuoleista sekä suihkulavereista Lojer Oy:n kanssa. He huoltavat laitteet vuosittain.

päivitetty 29.1.2025

Terveysthuollon laitteiden ja tarvikkeiden vaaratilanneilmoitukset

Ainon Kodin henkilökunta ottaa mahdollisessa vaaratapahtumassa yhteyttä joko palvelupäällikköön tai vastuusairaanhoidajaan. Jyllin Kodilla laitteista ja tarvikkeista vastaavat Leena Simonen ja Kirsi Siivari. Vastuuhenkilöt varmistavat, että kyseinen tieto menee tuotteen valmistajalle, valtuutetulle edustajalle, maahantuojalle tai jakelijalle. Lääkinnällisen laitteen vaaratilanteesta ilmoitetaan Fimealle sähköpostilla laitevaarat@fimea.fi. Kiireellisessä tapauksessa ilmoitus tehdään puhelimitse 029 522 3341 ja lisäksi ilmoitetaan siitä kirjallisesti. Vaaratilanteeseen liittyvä laite tai tuote poistetaan vastuuhenkilöiden toimesta käytöstä.

https://www.fimea.fi/laakinnalliset_laitteet

8 ASUKAS- JA POTILASTIETOJEN KIRJAAMINEN

Henkilöstön perehdytys asiakastyön kirjaamiseen

Ainon Kodilla on käytössä Hilikka-, Life Care ja OMNI-asukastietojärjestelmät, jotka ovat tähän tarkoitukseen suunniteltuja suojattuja, sähköisiä ympäristöjä. Hilikkaan ja OMNIin tallennetaan kaikki asukasta koskevat tiedot mukaan lukien palvelusuunnitelmat, lääkkeisiin ja muuhun hoitoon liittyvät tiedot sekä päivittäiset kirjaukset. Päivittäinen asukastyön suunnittelu toteutuu Hilkan kalenteriohjelmassa. Tarvittaessa Hilikka-kokonaisuuteen skannataan asiakkaan allekirjoittama lupa hoitoon liittyvien tietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta sekä hoitoon liittyviä epikriiseja ja muita asiakirjoja. Hilikka-asukastietojärjestelmään jokainen työntekijä saa oman käyttäjätunnuksen ja salasanan. OMNIin kirjaudutaan sote-toimikortilla. Uuden työntekijän tullessa taloon hän saa perehdytyksen Jyllin Kodin käyttämiin järjestelmiin mentoriltaan. Tarpeen mukaan kirjaamisesta järjestetään koulutusta.

päivitetty 29.1.2025

Asiakastyön kirjaaminen tapahtuu viipymättä ja asianmukaisesti

Käytössä ovat yhteiset, sovitut kirjaamisen periaatteet. Aion Kodilla kirjaamisen voi tehdä työasemalta tai älypuhelimien kautta kirjoittaen tai sanellen.

Tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvien lakien sekä yksikölle laadittujen ohjeiden ja viranomais määräyksien noudattaminen

Asiakastietoja voivat käsitellä ainoastaan Aion Kodin henkilökuntaan kuuluvat asukasta hoitavat henkilöt, joilla on omat käyttäjätunnukset ja salasanat asiakastietojärjestelmiin. Aion Kodin työsopimuksissa työntekijät sitoutuvat vaitioloon. Henkilötietolain mukaisen rekisteriselosteen voi pyytää palvelupäälliköltä. Asukkaan asiakirjat säilytetään viranomaisvaatimusten mukaisesti. Silloin, kun arkistointivastuu on Jyllin Kodilla, säilytetään asukastiedot sähköisenä ja paperisena arkistona palvelun päättyessä. Kaupunkien ja kuntien ollessa arkistointivastuussa noudatetaan ko. tahojen ohjeita asiakirjojen arkistoinnissa.

Asukkaiden sopimukset ja asukastietojen laskutukseen liittyvät tilastot ovat taloudenhoiton käytössä Jyllin Kodin intranetissä, suojatussa sisäverkossa. Paperiset asiakirjat säilytetään asiakaskansiossa lukitussa kaapissa. Asukastietoja käsitellään asukkaan ja hänen läheisenä luvallansa viranhaltijoiden kanssa. Lupa tietojen hankkimiseen pyydetään asukkaalta tai hänen edunvalvojaltaan.

Henkilöstön ja harjoittelijoiden henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan liittyvä perehdytys ja täydennyskoulutus

Jyllin Kodilla on kirjallinen tietoturvasuunnitelma, jota Aion Koti noudattaa. Tietoturvasuunnitelmassa on Jyllin Kodin hallituksen hyväksymä tietoturvapolitiikka ja toimintaperiaatteet. Tietoturvapolitiikka ja periaatteet löytyvät Jyllin Kodin intranetistä. Jokainen Aion Kodin työntekijä allekirjoittaa tietojen ja järjestelmien käyttö- ja salassapitositoumuksen työsuhteen alussa. Vastuuperehdyttäjä perehdyttää Jyllin Kodin käytännöt. Täydennyskoulutus järjestetään pohjautuen THL:n materiaaleihin.

päivitetty 29.1.2025

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot

Pirjo Berg, toimitusjohtaja, puh. 03 4590 4612, pirjo.berg@jyllinkodit.fi

Jyllin Kodille on laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste.

Lue lisää:

Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista

Sosiaalihuollon asiakastietojen käsittely

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Jyllin Kodin toimintaperiaatteisiin kuuluu jatkuva parantaminen ja sitoutuminen toiminnan kehittämiseen.

Vuosien 2023-2024 tärkeimpinä asiakasturvallisuutta lisäävinä kehityskohteina ovat seuraavat hankkeet

1. Lääkehoitoprosessin turvallisuuden lisääminen lääkkeiden annosjakelulla. Annosjakelu vähentää myös lääkehävikkiä ja usein myös pienentää lääkemenoja.
2. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoinnin parantaminen. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto on palvelu (Kanta), joka mahdollistaa sähköisten sosiaalihuollon asiakastietojen aktiivisen käytön ja tietoturvallisen säilyttämisen.
3. Omavalvontaohjelman kehittäminen

päivitetty 29.1.2025

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Oma-
valvonnan toteuttamisesta vastaa Ainon Kodin vastuhenkilö erillisen ohjelman mukaisesti.

Oma-
valvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys Ikaalinen 4.2.2025

Allekirjoitus Piia Berg
Piia Berg, toimintajohtaja

Paikka ja päiväys Ikaalinen 4.2.2025

Allekirjoitus Teija Salomaa
Teija Salomaa yksikön vastaava

päivitetty 29.1.2025

LIITE, JYLLIN KODIT

1. ILMOITUS ASUKKAAN/ASIAKKAAN EPÄASIALLIASESTA KOHTELUSTA TAI SEN UHASTA Työntekijän ilmoitus (Sosiaalihuoltolaki § 48 ja § 49) Toimipaikka:	
Päiväys____.____.20____	Ilmoituksen tehnyt työntekijä, nimen selvennys ja yhteystiedot
Päiväys____.____.20____	Olen saanut tämän ilmoituksen tiedoksi työnantajan edustajana: Yksikön esimies, nimen selvennys, yhteystiedot
2. ASIAN SELVITTELY ESIHENKILÖN TOIMESTA Työnantajan asian johdosta tekemät toimenpiteet ja arviointi____.____.20____	
3. JYLLIN KODIN YHTEENVETO - Annettu ohjaus ja neuvonta sekä tehdyt toimenpiteet ja arviointi	
Päiväys____.____.20____	Työnantajan nimi, nimenselvennys

Kopio lähetetty____.____.20____ Aluehallintovirastoon, yksikön esimiehelle ja ilmoituksen tehneelle työntekijälle